

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanoves i Maristany

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 15 de juny del 1933

SUMARI

A les cinc de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves i Maristany.

Lectura de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Discussió del dictamen de la Comissió relatiu al Projecte de Llei per a la segregació de termes municipals.

Manifestacions del senyor Simó i Bofarull, per la Comissió.

Intervencions dels senyors Vallès i Pujals, Simó i Bofarull i Vidal i Guardiola.

Rectificacions dels senyors Simó i Bofarull, Vidal i Guardiola i Vallès i Pujals.

Intervé el senyor Serra i Moret, per al·lusions.

Manifestacions del senyor Conseller de Governació.

Rectifica novament el senyor Vallès i Pujals i parla, a continuació, el senyor Duran i Ventosa, el qual proposa un afegiment a l'article 2.º, que accepta la Comissió.

Resta aprovat, per unanimitat, el Projecte de Llei.

S'aprova, així mateix, l'acta de la sessió anterior.

Continuació de la interpel·lació sobre Política municipal del Govern de la Generalitat.

Intervencions dels senyors Dot, Farreres i Duran, Simó i Bofarull i Arnau.

Se suspèn la discussió i se suspèn la sessió per quinze minuts.

En reprendre's la sessió, continua la discussió del dictamen de la Comissió especial relatiu al Projecte de Llei sobre la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

Es dona lectura a la redacció definitiva de l'article 9.º, que és aprovat en votació ordinària. Han votat en contra els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

Es dona lectura a la redacció definitiva de l'article 10.

Manifestacions del senyor Ventosa i Calvell i resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectifiquen ambdós senyors.

El senyor Comorera retira un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista presentat a l'esmentat article i explica el vot abans de procedir-se a la votació de l'article.

En votació nominal, per 42 vots contra 8, és aprovat l'article 10.

Es procedeix a la lectura de la redacció definitiva de l'article 11.

Manifestacions del senyor Abadal.

El senyor Ventosa i Calvell demana la suspensió de la discussió, puix la forma de presentació de l'esmentat article no ha permès la presentació d'esmenes.

S'acorda la suspensió de la discussió.

Ordre del dia per a la sessió de divendres.

S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit de la vetlla i dotze minuts.

S'obre la sessió a les cinc de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves i Maristany, Vice-president primer de la Cambra.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.

Es dona lectura a l'acta de la sessió anterior.

(*Entra l'honorable senyor Conseller d'Agricultura i Economia.*)

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'acta?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Per a demanar a la Presidència que es faci votació nominal.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Es sobre el Reglament. Em sembla que el Reglament assenyala un nombre determinat de Diputats per la votació nominal.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència pot ajornar la votació. Per tant, la Presidència creu convenient entrar a l'

caràcter doctrinal, ni tan sols d'oportunitat. En conseqüència, la Comissió creu que serà aprovat per unanimitat aquí, de la mateixa manera que ho fou el dictamen en la Comissió.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Com a membre de la Comissió dictaminadora d'aquest Projecte de Llei, jo he de fer algunes manifestacions en contradicció, en una certa part, amb les que acaba de fer el President de la Comissió. Realment, en el dictamen que s'ha posat a discussió i que s'ha repartit als senyors Diputats, es diu que el dictamen fou donat per unanimitat per la Comissió, i això voldria dir, per tant, que hi ha la conformitat nostra, o sigui, dels membres d'aquesta Minoria, però jo he de fer una explicació, que la dec a la Cambra, com ja la vaig donar particularment, no d'una manera oficial, perquè la Comissió no s'ha tornat a reunir, a alguns dels membres de la Comissió i especialment al seu President.

Vingué a la Comissió de Governació el Projecte de Llei que havia presentat el senyor Conseller de Governació demanant una autorització per a resoldre els problemes relatius a les alteracions dels termes municipals; problemes d'agregació i problemes de segregació de termes municipals. Quan la Comissió es trobà reunida davant d'aquell dictamen, després d'estudiar-lo detingudament, com s'estudien tots els dictàmens, es va fer un canvi d'impressions i sembla que predominava el criteri, millor dit, va predominar el criteri, que no es creia procedent l'aprovació del Projecte tal com venia formulat, o sigui, que no es creia pertinent fer un dictamen exactament calcat en els termes del Projecte de Llei. Portà això a discutir tot el que fa referència al problema de l'autonomia municipal, sortint, com era natural que sortís, la situació especial en què es troba aquest problema avui dia a Catalunya. Es va fer menció que, paral·lelament a l'estudi que estàvem fent d'aquest dictamen, s'estava fent l'estudi del Projecte de Llei municipal presentat pel Govern, i això va semblar a molts dels membres de la Comissió que no era procedent, en el moment que estàvem estudiant el Projecte de Llei municipal, que es vingués fragmentàriament a resoldre un aspecte d'aquesta Llei, que presentéssim un Projecte de Llei en una cosa concreta, quan en termini molt breu, dintre la Llei que estàvem elaborant, quedarien resolts tots els casos que hi haguessin en espera de solució per a la constitució de nous termes municipals. Després de deliberació àmplia sobre aquest particular, que durà més d'una sessió, i després de cridar al si de la Comissió el senyor Conseller

ORDRE DEL DIA

Discussió del dictamen de la Comissió relatiu al Projecte de Llei per a la segregació de termes municipals

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: El dictamen del qual s'ha donat compte i que figura en l'Ordre del dia des de fa diverses sessions, ve a ésser, en els termes jurídics, administratius i polítics, íntegrament el mateix dictamen, millor dit, el mateix Projecte del Govern. L'únic que ha variat ha estat la forma. Però de l'estudi que n'hauran fet els senyors Diputats, la Comissió té la seguretat que se n'hauran fet aquesta opinió, aquest judici, o sigui que el dictamen és el mateix Projecte de Llei en quant a la seva transcendència i en quant als seus resultats jurídics, polítics i administratius. Degut a aquesta variant de forma, a aquesta alteració estrictament formal del Projecte de Llei, varem tenir la sort, que esperem que es repetirà en successives mesures legislatives, que es prenguéssim per unanimitat la resolució de signar aquest Projecte que ara es sotmet a l'aprovació del Parlament. Per aquests motius, la Comissió es creu dispensada de donar més àmplies explicacions i, a més, el fons del dictamen no és d'aquells que poden donar lloc a discussions de

de Governació, que va fer la mercè d'acudir-hi per a donar totes les explicacions que se li demanessin, predominà el criteri, i aquest realment pres per unanimitat, que el senyor Conseller de Governació fes tramesa a la Comissió dels expedients que hi haguessin pèndents de resolució respecte d'aquest cas concret d'alteració de termes municipals, i la Comissió acordà que, previ l'examen d'aquests expedients, es donés un dictamen en el qual es concedís l'autorització al senyor Conseller de Governació, per a resoldre aquestes alteracions de termes municipals, però referida aquesta autorització als casos concrets a què fessin referència aquells expedients sempre que hi hagués la conformitat de la Comissió, però no en termes generals per resoldre'n d'altres.

Així varem quedar i es va dissoldre la reunió aquella de la Comissió, i quan estava esperant aquest Vocal de la Comissió que fa ús de la paraula, que vingués una nova reunió de la Comissió en la qual es dongués compte dels expedients tramesos pel senyor Conseller de Governació, va quedar sorprès en veure que ja s'elevava dictamen a la Cambra, en el qual es proposava l'autorització al senyor Conseller de Governació per a quatre casos concrets. Jo vaig manifestar en una ocasió, el dia següent o l'altre, al senyor President de la Comissió i a alguns Vocals la meua estranyesa per aquest fet. Vaig expressar que la meua creença havia estat la de què quan estiguessin en la Comissió els expedients que enviaria el Conseller de Governació, es reuniria novament la Comissió per estudiar aquests expedients; i si la Comissió els havia d'estudiar, havien d'estudiar-los tots els membres de la Comissió, no tan sols una part dels seus membres. I jo no he vist aquests expedients en la Comissió.

Davant d'això, jo em veig en el cas d'haver de demanar al senyor President de la Comissió que tinguí la bondat de demanar a la Presidència que es suspenguí aquesta discussió i convoqui novament una reunió de la Comissió, reunió que podria perfectament celebrar-se aquesta tarda mateixa, si el senyor President ho vol, per a examinar aquests expedients, per a examinar aquests casos concrets, perquè avui ens veiem en la impossibilitat de donar parer sobre aquests casos, ens veiem en la impossibilitat de poder dir a consciència si ens sembla bé o no, perquè no tenim cap antecedent. I no sabem si amb relació amb aquests casos trobarem algun inconvenient o no el trobarem, perquè es tracta de qüestions de fet que sols amb els expedients a la vista es poden resoldre. Per això, torno a pregar que es suspenguí aquesta discussió i es torni el dictamen a la Comissió; i en vista dels expedients que va enviar el senyor Conseller de Governació, o es reiterarà el dictamen o bé es poden inquirir aquelles modificacions que es considerin convenientes i oportunes.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Senyors Diputats: Jo crec que el senyor Vallès i Pujals està en un error, que jo me l'explico perfectament. Crec que el senyor Vallès i Pujals va experimentar una confusió, que jo m'explico molt bé; altrament, jo posaria en dubte els seus dots d'intel·ligència i fina percepció de les coses.

Si el mateix senyor Vallès i Pujals es fixa en el dictamen, veurà com la principal raó de què no es

fes el que ell diu que es va acordar, està en el propi dictamen. El dictamen diu que s'autoritza al Conseller de Governació per a resoldre les segregacions que nominalment es diuen en l'article 1.er del dictamen, sempre i quan aquestes segregacions i agregacions, o sigui els nuclis afectats, compleixin les condicions que s'assenyalen en l'article 2.ª i 3.ª del mateix dictamen.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: El que es va acordar, el que es va fer, i això respon al dictamen d'una manera exacta, és per a poder fer, no una Llei de caràcter general, per les raons que abundàvem tots, com molt bé ha dit el senyor Vallès i Pujals, es fes una Llei de caràcter especial i singular; i per tant, ignorant quins eren els Ajuntaments, els nuclis de població en els quals hi havia conformitat entre segregant i segregable, es demanés, com es va demanar, i s'obtingués, com es va obtenir, del senyor Conseller de Governació, la relació nominal dels Ajuntaments que es trobaven en aquest cas. Obtinguda aquesta relació nominal, el senyor Vallès i Pujals si fa memòria ho recordarà bé, com també ho recordaran els membres de la Minoria socialista que formen part de la Comissió, a invitació de la Presidència immerescuda que ostento, s'arribà a una unanimitat. (El senyor Vidal i Guardiola mostra el text del *Projecte de Llei*.) El punt de batalla, malgrat del «signum papiracis» que fa el senyor Vidal i Guardiola...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ja ho explicaré tot seguit, senyor Simó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: El cavall de batalla o el nervi del dentista, com deia l'ex-amic senyor Martínez Anido, era aquest. Sí, era aquest: el que no es fes una Llei de caràcter general, sinó una Llei de caràcter especial, «nominatis». I això és el que es va fer. Va venir de la Conselleria, amb cert retard per cert, una relació certificada dels pobles que es trobaven en aquest cas, o sigui els que demanaven segregacions o agregacions, amb unanimitat per ambdues parts. I així es va fer el dictamen.

Per altre costat, ¿què n'hauria tret la Comissió d'examinar uns expedients que no hi havia cap Llei que assenyalés la tramitació i requisits dels mateixos? I és en aquest Projecte de Llei que s'assenyalen tots els requisits, totes les condicions formals que han de reunir els expedients que es facin. Però a nosaltres ens havia de merèixer algun crèdit la Conselleria, ens havia de merèixer absolut crèdit la Conselleria. I ens basta atendre els desigs de la Majoria de què no hi hagi una Llei de caràcter general, sinó «nominatis», a base de la relació congruent que ens doni la Conselleria.

Ara, ¿quins expedients voldrien tenir complerts abans de què nosaltres féssim una Llei a la qual s'hauran de sotmetre? Ara, no donarem compte de tots els requisits que en l'article 2.ª, crec que en nombre de catorze, s'assenyalen perquè pugui el senyor Conseller de Governació dictar aquesta resolució.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Però s'hauria de canviar la redacció, perquè diu el dictamen al revés del que està dient la V. S.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Doncs jo el lleigeixo del dret i no del revés (*Tombant al revés el text del Projecte de Llei; rialles en tota la Cambra.*) i veig que el dictamen porta escrit el que jo estic

dient. O és que jo no sé llegir, que també podria ésser... (*Rialles.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Segueixi, i veurà com diu al revés.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: ...després de la sistemàtica oposició d'aquesta Minoria que ara cerca tres peus al gat, quan manifestament en té quatre. (*Rialles.*)

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: Però llegeixi, segueixi llegint!

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Si ja ho he fet! Ara resultarà que no sé el que dic, que no sé llegir. I consti que això ho he redactat jo, ho he dictat jo, ho he corregit jo.

El Sr. TRIES DE BES: Ahir es varen oblidar tres paraules en una cosa que havia redactat jo.

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: Set paraules.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Les set paraules són a la Quaresma. (*Rialles.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Tal vegada la primera línia s'hauria d'aclarir, perquè fa referència als quatre casos del primer.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Està bé. Després d'aquesta oposició en bloc, es resumeix l'oposició en el sentit de canviar la primera línia. Així arribarem aviat a un acord.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Vidal i Guardiola té la paraula.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo no haig d'entrar de moment en la qüestió de fons; primerament, perquè en el seu moment oportú parlarà el senyor Vallès i Pujals i també perquè no s'està debatent ara; però hem de pregar al nostre President, senyor Simó, que tingui la bondat de recordar que els fets han succeït tal com ha explicat el senyor Vallès i Pujals. N'hi vaig a donar una prova més: es diu aquí: «Reunida la Comissió de Governació sota la Presidència del senyor Jaume Simó, etc...»

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Etc., no; Bofarull. (*Rialles.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Perfectament... i amb assistència...

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Ara sí. Aquí ve bé l'etc.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Amb una sèrie de senyors Vocals, entre els quals no hi figurava el meu company Vallès i Pujals i hi figuro jo, es va aprovar per unanimitat tal cosa... I jo prego — no per a plantejar aquí petites qüestions de tràmit ni per a posar en compromís a ningú, ni al President ni al Secretari de la Comissió...

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: A mi no m'hi posarà, en compromís.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo prego que tingui la bondat el senyor Simó i Bofarull de dir-nos en quin dia i a quina sessió, assistint jo, s'havia parlat de tres o quatre Ajuntaments a què es refereix l'article 1.er; perquè jo no he assistit a cap reunió de la Comissió en la qual aquest punt s'hagi tractat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Aquest és el principal defecte del dictamen: el de creure que la disciplina política de Lliga Catalana era tal, que bastava que un dels seus membres estigués present per a representar a tots els companys de

majoria. I el senyor Vidal i Guardiola, ara, amb un dret indubtable que sóc el primer en reconèixer-li i amb una independència molt digna d'aplaudiment, discrepa de la seva Minoria. (*Rialles en la Majoria.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Al contrari.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: De manera que farem notar en el dictamen que era amb el vot en contra del senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No. Si el senyor Simó recorda el nervi del dentista del seu ex-amic senyor Martínez Anido...

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Sí.

El Sr. VALLS I TAVERNER: ¿I el dentista, qui era?

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Era la Lliga que el recolzava.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Governació.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyor Simó, encara que estiguem en una petita qüestió de procediment, val la pena d'anar al fons de la mateixa i no sortir del problema cercant contradiccions que no existeixen, i no existeix contradicció entre el criteri del senyor Vallès i Pujals i el meu per la senzilla raó en què la Comissió esment-hi nosaltres, no s'ha parlat d'aquest afer.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo, senyors Diputats, desitjaria normalitzar aquest debat, perquè contra el que suposa el meu estimat amic el President de la Comissió, senyor Simó i Bofarull, no tenim el propòsit de fer una obstrucció sistemàtica i declarada als Projectes. Res d'això, no és aquesta la nostra qüestió, el nostre ànim; senyor Simó, no ens fa res que aquest Projecte s'aprovi en deu minuts, en cinc minuts o en dos minuts, perquè no tenim pas el propòsit de fer cap oposició. Però el punt de vista que jo plantejava és el cert i l'exacte. Podrà ésser una apreciació jurídica equivocada, però el senyor Simó sabrà que estic en cert en dir que el senyor Serra i Moret, que va estar present a aquesta Comissió, estava en la mateixa creença meva.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Nosaltres creïem que quan vinguessin els expedients es portarien a la Comissió, els veuríem i ens assabentaríem d'aquests quatre casos, i una vegada examinats i tenint en compte que nosaltres no hi tinguéssim res a oposar, l'autorització vindria en la forma que ha vingut, salvant la modificació en la redacció que demanava el senyor Duran i Ventosa en aclariment de l'article 2.ª Insisteixo en aquest punt de vista, anunciant al senyor Simó i Bofarull que, vistos els noms dels quatre Municipis a què fa referència aquest Projecte de Llei, no tenim res a dir respecte aquests quatre casos, però

resta la materialitat de veure aquests expedients per a assabentar-nos del nombre d'habitants que tindria cada un d'aquests Municipis, ja que, com sap el senyor Simó i Bofarull, el punt de vista principal que mogué la Comissió fou el que ja va ésser tractat en una altra Comissió sobre la reforma de la Llei municipal a propòsit de la limitació del nombre d'habitants sobre els Municipis nous. Aquest Projecte que discutim tendeix a treure el *tope*, com diuen els castellans, que contenia la Llei municipal de què cap Municipi no podia néixer sense tenir dos mil habitants i per aquest Projecte autoritzem el naixement de quatre Municipis nous sense aquest requisit. Em sembla que el menys que podríem saber, la Comissió, és si tenen aquests Municipis mil habitants, cinc-cents, tres-cents, dos-cents, perquè si n'hi hagués un de tant insignificant que no tingués manera de mantenir les seves càrregues més elementals, poguéssim dir nosaltres que no. Per fer aquest examen de bona fe i no tenim res que dir en principi, insisteixo en què se celebri una nova reunió de la Comissió — que orec que serà molt breu — i després de la qual podria aprovar-se el Projecte amb la unanimitat que desitja el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Perquè se m'ha alludit, únicament, i per a ratificar la versió que dona el senyor Vallès i Pujals, que no està amb desacord de la que dona el senyor Simó i Bofarull.

A la Comissió hi havia una certa unanimitat en considerar que no era aconsellable la creació de Municipis massa petits. El criteri gairebé unànim era aquest: que ens havíem d'oposar, en el possible, a què es creessin Municipis que no poguessin subsistir pels seus propis mitjans. Nosaltres ignoràvem si la proposició del senyor Conseller de Governació podia tenir discrepància o contradicció d'una manera completa amb els nostres càlculs i les nostres idees respecte a la creació de Municipis nous i per això vàrem dir que ens plauria examinar els expedients i les dades a què el senyor Vallès i Pujals es referia. Aquesta era la impressió que nosaltres havíem tret de la primera reunió que vàrem tenir. Evidentment, el President de la Comissió va entendre que el que calia era tenir les relacions nominals dels Projectes de segregació dels Municipis que havien de segregarse.

El Sr. CONSELLER de Governació: Però nominals.

El Sr. SERRA I MORET: Sí. Així ho va entendre el senyor Conseller de Governació, i per això, quan vàrem veure el dictamen el senyor Vallès i Pujals i jo haguérem de manifestar la nostra sorpresa, però vàrem donar el nostre assentiment al dictamen, tota vegada que havíem vist que sols es tractava d'una petita equivocació per una impressió rebuda de què bastava saber de quins Municipis es tractava, per si s'havia de fer alguna aclaració sobre algun d'ells. Com diu el senyor Vallès i Pujals, no tenim res a dir sobre aquestes segregacions, almenys nosaltres no tenim dades per a oposar-nos a aquestes segregacions. Jo, solament conec de prop, d'aquests

Municipis, el de Tiana, del qual es demanava la segregació de Mongat, i he de dir que no podem oposar-nos al propòsit d'aquell Municipi, en el qual hi ha una perfecta unanimitat de criteri, tant dels que van segregar-se com del Municipi avui constituït. Com que a mi aquestes coses em consten d'una manera evident, no podem oposar-nos a la voluntat manifesta d'una població, que, per altra banda, ofereix totes les garanties de poder donar vida a dos Municipis, que tindran mitjans suficients per a poder subsistir. Per consegüent, per la nostra banda, salvant aquestes petites dificultats d'interpretació que no tenen gran importància, perquè corregint, com deia el senyor Simó, aquests petits defectes de redacció n'hi ha prou, per la nostra banda no ens hem d'oposar a l'aprovació d'aquest dictamen; al contrari, donarem totes les facilitats.

Sí que desitjaríem que aquests casos no es multipliquessin, que no es donés l'exemple de què els Municipis, amb una tramitació fàcil, poguessin ésser segregats dels seus termes municipals, perquè sostenim el criteri de què no és aconsellable que hi hagin Municipis massa petits, ja que aquests, no solament tenen una vida precària, sinó que són uns mal instruments per a crear ciutadania, i nosaltres ens hem d'oposar a què es creïn Municipis insignificants, que altrament són nuclis administratius sense eficàcia ni solvència moltes vegades.

Repeteixo que desconexem aquests casos, i que jo personalment no tinc antecedents més que del de Mongat-Tiana, segregació que, al meu entendre, no ofereix aquests perills, a part de què confio que el senyor Conseller de Governació té prou consciència i competència per a fer prou bé el que calgui amb referència als altres Municipis que es vulguin segregar, i no ens posarà en el cas de veure com a Catalunya es multipliquen els Municipis i es creen organismes insuficients i sense eficàcia. Ara, que a pesar d'aquesta confiança, crec que no seria per demés que nosaltres, per descans de les nostres consciències, tinguéssim una idea del que són aquests Municipis que es volen segregar i veure si realment els Municipis que van a crear-se poden fer un paper digne dintre del quadre dels Municipis catalans. Llavors nosaltres, amb molta més convicció i amb molt més entusiasme, votàriem aquest dictamen, que de totes maneres volem votar, perquè hi hem donat la nostra aprovació en principi.

El Sr. CONSELLER de Governació: De-mano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: Em trobo amb la sorpresa que un Projecte de Llei que amb relativa facilitat havia passat a la Comissió i havia estat dictaminat, ara, en el Parlament, s'està discutint com si hi haguessin diferències essencials en aquest Projecte de Llei.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Essencials, no.

El Sr. CONSELLER de Governació: Jo recordo perfectament que vaig ésser cridat per la Comissió de Governació perquè informés davant de la mateixa Comissió sobre l'abast i significat

d'aquest Projecte de Llei, i jo vaig dir a la Comissió — aquí són presents tots els membres de la Comissió —, vaig dir: «Aquest Projecte de Llei no té altra significació de què hi ha uns pocs Municipis de Catalunya, crec que no arriben a sis, que troben detinguda la seva vida per una Llei que es basa en un principi completament convencional. És a dir, que la Llei del 77, en el seu article 2.ª, diu que els Municipis que no tinguin dos mil habitants, no es podran segregar; i jo deia: «Això és una cosa manifestament injusta, perquè un Municipi pot tenir vida pròpia, pot tenir mitjans econòmics per a desenvolupar aquesta vida, tenint mil nou-cents noranta-nou habitants i no dos mil.» Per tant, el Projecte de Llei anava a destruir aquest principi de dos mil habitants forçosos per a la separació o segregació de Municipis. La Comissió de Governació ho va entendre així, però va tenir uns escrúpols de què si obríem la porta, es podria portar Catalunya a fer una subdivisió de Municipis i a portar al que deia ara mateix el senyor Serra i Moret, és a dir, un Estat de Municipis petits, que a ell li sembla — cosa que jo no comparteixo — que serien inferiors als grans nuclis d'Ajuntaments. Jo vaig dir: «Com que tenim un Projecte de Llei municipal, on els articles 3.ª i 4.ª es donen una sèrie de facilitats perquè puguin agregar-se o segregar-se els Municipis, jo no tinc cap inconvenient, essent un Projecte de Llei especial, només a referir-me als casos concrets en què hi ha l'expedient tramitat a l'Oficina d'Administració Local», i aleshores se'm va demanar per la Comissió de Governació que jo trametés una relació d'aquests expedients. I vaig trametre aquesta relació dels pobles on hi havia expedient incoat a l'Oficina d'Administració Local; vaig preguntar abans de marxar de la Comissió si la Comissió, Minories i Majoria, estaven d'acord amb aquest Projecte de Llei i no hi hauria discussió, i recordo perfectament que la Minoria de Lliga Catalana i també el senyor Serra i Moret em van dir que no hi havia discussió possible, que en aquesta Llei estaven completament d'acord. Comprendreu quina és la meua sorpresa ara en trobar-me aquí, al Parlament que s'està discutint una Llei que, dintre de la Comissió, on les Minories estaven degudament representades, s'hi donà la conformitat absoluta.

Què ha passat aquí? No ho sé. Diuen que es va demanar una relació dels Ajuntaments a què afectava aquest Projecte de Llei. En aquest Projecte de Llei, en el seu article 1.ª, vénen determinats aquests Ajuntaments, la qual cosa prova que aquesta relació ha arribat a la Comissió de Governació, perquè en el meu Projecte primitiu no hi anava aquesta relació d'Ajuntaments i, en l'inclur-la, és perquè jo he enviat aquesta relació per mitjà del meu Departament. Això té alguna importància? Té la importància de limitar a aquests Ajuntaments i a cap més el dret de la segregació mentre no vingui aprovada la Llei municipal.

Vull referir-me a una petita observació que m'ha fet el senyor Serra i Moret. El senyor Serra i Moret ha dit: «El Conseller de Governació coneix els Municipis que demanen la segregació; sap si tenen mitjans de vida per ells mateixos, si per ells mateixos tenen una vida digna? Que no anem a fer una

pila de coses massa petites que no tinguin viabilitat.» Jo he de dir, senyor Serra i Moret, que aquests Municipis que vénen consignats en aquest Projecte de Llei tenen vida pròpia. Aquestes són les referències que em consten a mi: tenen una vida completament pròpia. No tinguí cap dubte; pot votar-se sense cap mena d'escrúpol aquest Projecte de Llei, perquè jo li dono la garantia que aquests Municipis, com molts altres de Catalunya que no s'han segregat i que ni pensen segregar-se, tenen vida pròpia, perfecta, definida i delimitada.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No pas per a allargar aquest debat, sinó per a donar una prova de què no hi havia en l'ànim nostre cap propòsit de posar obstacles essencials, fonamentals, a l'aprovació d'aquest Projecte, com semblava en tenia temor el senyor Conseller de Governació. Era simplement una qüestió formal.

El Sr. CONSELLER de Governació: No en tinc cap, de temor.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Era simplement una qüestió de forma, de procediment, de tràmit, com vulgui anomenar-la; veiem, després de les paraules pronunciades aquí pel senyor Serra i Moret i pel senyor Conseller de Governació, que hi hagué un veritable malentès en la Comissió. El senyor Conseller de Governació acaba de dir: «La Comissió em va demanar que enviés una relació d'aquests Municipis, i jo vaig enviar-la a la Comissió». Jo li diré: «No, senyor Conseller, a la Comissió no, perquè de la Comissió som nosaltres i la relació no ha vingut.» I aquesta era simplement la qüestió que jo plantejava. Per això dic que és una qüestió formal. Ve aleshores que el que dirigeix la Comissió, el President — tal vegada ni el President, tal vegada és una qüestió de secretaria, d'oficina — li semblés que n'hi havia prou amb què la V. S. enviés aquesta relació per a fer el dictamen, i enteníem nosaltres, el senyor Serra i Moret i jo, que quan hi hagués aquesta relació ens havien de cridar i ens l'havien de llegir allí a tots plegats.

El Sr. CONSELLER de Governació: No és culpa meua.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: De cap manera, senyor Conseller. És simplement un malentès: si quan va haver-hi aquesta relació s'hagués cridat a una sessió la Comissió i se'ns hagués dit que els casos de què es tractava, segurament nosaltres hauríem dit: conforme i faci's el dictamen, i s'hauria fet el dictamen com s'hauria d'haver fet, perquè si en un principi podia haver-hi recels, en veure els quatre casos no n'hi hauria hagut cap. Recordo que al principi, quan es parlava d'aquests Municipis, se'n nomenava un sobre el qual jo tenia certa idea de què hi havia oposició allí; després vaig veure que no venia aquí. Era Calonge. Crec que allà no hi ha conformitat entre els interessats. Perfectament en què vinguin aquells en els quals hi ha la conformitat de tothom; que no hem de posar dificultats allà on no n'hi posen els mateixos interessats.

Aclarit tot això i tenint en compte el dictamen tal com ve, jo no vull insistir més en la meua petició, que dono per retirada, de què es torni a reunir la Comissió. No tinc inconvenient en què s'aprovi el

dictamen fent aquella modificació, que el senyor Simó i altres companys de la Comissió crec que no hi tindran inconvenient, o sigui que l'article 2.ª digui que per a fer néixer un nou Municipi, com a producte dels quatre casos de l'article 1.ª, serà necessari aquell requisit, perquè si no, tal com venia l'article 2.ª en el seu redactat, semblava que es podia fer néixer un altre nou Municipi independentment d'aquells quatre.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Només perquè mentre s'estava discutint, nosaltres hem tingut una mica més de facilitat per a redactar aquesta esmena, que si la Comissió ho entén convenient, es podria afegir verbalment a la proposta. Em sembla que bastaria que es digués a l'article 2.ª — perquè el motiu no cal que l'expliqui, ja que tots estem convençuts —, em sembla que bastaria que es digués: «Per a la resolució favorable dels expedients a què fa referència l'article anterior, serà precís.»

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: No hi ha cap inconvenient; és aquest l'esperit del dictamen.

El Sr. PRESIDENT: Resta admesa l'esmena.

El Sr. DURAN I VENTOSA: La repetiré perquè en prengui nota la Mesa: «Per a la resolució favorable dels expedients a què fa referència l'article anterior, serà precís.»

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: És clar que no caldria, dient com diu el paràgraf anterior «si les entitats interessades reuneixen els requisits d'aquesta Llei». Però està bé; la Comissió accepta aquesta modificació de redacció.

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la votació del dictamen. S'aprova el dictamen? (*Assentiment general.*) Resta aprovat el Projecte de Llei. (*El text de la Llei es publica com anexe al present DIARI DE SESSIONS.*)

Votació de l'acta de la sessió anterior

El Sr. PRESIDENT: Pendent d'aprovació l'acta, per haver-se demanat votació nominal, es posa ara a votació. (*Alguns senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana indiquen que no cal fer-se votació nominal, i en votació ordinària s'aprova l'acta.*)

Continuació de la interpellació sobre política municipal del Govern de la Generalitat

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Dot.

(*Entra a la Cambra el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

El Sr. DOT: Senyors Diputats: En la interpellació sobre política municipal demanada pel senyor Vallès i Pujals, vaig ésser alludit d'una manera directa pel que fa referència al Municipi de Begudà. Per a parlar d'aquest Municipi, de la qüestió que va originar el cessi dels Regidors d'aquest Municipi, parlaré molt breument i força concís. Deia el senyor Vallès i Pujals que no hi hagué denúncia. Jo vull fer l'honor al senyor Vallès i Pujals de creure que no fa les coses senise

abans assabentar-se'n, i, per tant, em permeto recordar que l'inici de la discussió sobre l'Ajuntament de Begudà pot trobar-lo fonamentat en el meu prec al senyor Conseller de Governació del dia 7 d'abril. Tant fonamentat era el meu prec, que poques coses em caldrà afegir al que vaig dir llavors...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Destitució, no cessi.

El Sr. DOT: Deia el senyor Vallès i Pujals que al Municipi de Begudà hi varen haver eleccions. Jo sostinc, senyors Diputats, que no hi varen haver eleccions. Jo deia el dia 7 d'abril: «Aquest Ajuntament, degut a les coaccions que aleshores predominaven en aquest poble, va fer que els Partits que s'havien disposat en contra a aquells que únicament defensaven llurs privilegis personals, uns dies abans de les eleccions es retressin sense que fos una retirada legal, perquè no ho comunicaren a cap centre oficial. De fet, aquell Ajuntament era de l'article 29; de dret, però, no podia considerar-se així.» Jo tinc a la mà, senyors Diputats, una fulla que avisava als electors de Begudà la retirada de la candidatura, de tal importància que permeteu-me que us la llegeixi: «Davant del procedir indegne del *cacic* per tots conegut i els humiliants que el volten a tot hora, arribant inclús a amenaçar amb el pacte de la fam a les llars obreres, i desitjant evitar successos lamentables que fatalment esdevindrien en aquest dia, anunciem la retirada de la nostra candidatura en les eleccions.

Així les coses, ens considerem obligats a donar mil gràcies als molts que ens han alentat amb el seu valuós concurs, així com també als que de cor simpatitzaven amb la nostra candidatura, però que els era impossible esterilitzar llurs ideals respectats en tot país civilitzat.»

Això és una prova. Una altra tinc a la vostra disposició: dues actes d'un escrutini simulat, però fet amb tan poca traça que demostra la seva falsedat al més llec. Em referiré al districte segon, on hi ha dues seccions, perquè en el districte primer no foren tan llestos i l'elecció consta com feta per l'article 29, car a la primera secció, de dos-cents vuit votants, consta que cent noranta-u votaren la candidatura plena de la Lliga, i en la segona, de cent cinquanta-u, cent quaranta-cinc votaren la mateixa candidatura. Una altra prova: s'havien d'elegir set Regidors i aquests set Regidors elegits d'una manera tan irregular, a excepció d'un que es titulava independent, tots feren constar la seva filiació a la Lliga. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*) A la candidatura d'enfron li adjudicaren — no rigui, senyor Vallès — li adjudicaren un i dos vots, quan la realitat electoral de Begudà és ben bé una altra, com ho han demostrat les últimes i penúltimes eleccions. Perquè són més recents, anem a referir-nos a les últimes i en aquelles mateixes seccions trobem que de quatre-cents votants, dos-cents setanta-cinc votaren a l'Esquerra i cent vint-i-cinc a la Lliga. Això, solament per a demostrar que no hi hagueren eleccions i el mancat de raó que està el senyor Vallès i Pujals en fer tal afirmació, que no té altra justificació que la de quedar bé amb els seus amics. No obstant, que tot el que havem exposat és prou

clar per a justificar l'ordre del Conseller de Governació, no és aquesta la raó de la seva existència, car l'esmentada ordre deia ben clar que «en el *Boletín Oficial* de l'aleshores *provincia* de Girona, del 19 de maig del 1931, fou publicada la circular del 18 del mateix mes en la qual, en mèrits del Decret del Govern provisional de la República del 13 de maig, aclarit per les instruccions circulars números 87 i 88 del Ministeri de la Governació, de l'any esmentat, s'anullaven les eleccions celebrades a diversos pobles de la província i s'ordenava que se'n celebrassin de noves. Entre els Municipis relacionats en l'esmentada circular del 18 de maig del 1931 s'hi comprenia el de Begudà, però, amb posterioritat a aquesta publicació, fou donada una ordre governativa en el sentit que prenguessin possessió els Regidors que havien estat elegits el 12 d'abril, els quals han seguit ocupant llurs càrrecs fins a la data present.» Segons es desprèn, doncs, s'anullaren les eleccions. En virtut de què? D'una protesta que el poble de Begudà féu el dia 16 d'abril al Governador civil de Girona. Aquesta protesta fou feta en el termini legal previst.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No, preguntin al senyor Simó i Bofarull, que aleshores era Governador. Se'n ha anat, el senyor Simó i Bofarull, no hi vol ésser en això. (*Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. DOT: En la circular del 20 d'abril, en la seva norma quarta, diu ben textualment: «Els que s'hi creguessin amb dret presentaran a aquest Govern abans de les vint-i-quatre hores del vinent dijous, dia 23, les protestes o denúncies per atropells, coaccions o falsejaments relatius als actes electorals». És precisament per això perquè estava dintre del període legal que en el *Boletín Oficial* del 19 de maig del 1931 es feia constar. «Es celebraran aquestes eleccions tota vegada que les protestes es formularen dintre el termini legal.» Adduirà el senyor Vallès i Pujals que hi ha un ofici del Governador civil del 22 d'abril, no publicat al *Boletín Oficial*, que diu que es tornin a possessionar d'aquell Ajuntament. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*) Precisament això és el que reforça la meua tesi. Si l'Ajuntament aquell era declarat en suspens junt amb altres, i a tots ells es celebraren eleccions, menys a Begudà, i no obstant es feia constar que Begudà tenia dret a aquestes eleccions, en virtut de què prenen possessió?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Per ordre del senyor Simó i Bofarull.

El Sr. DOT: Per efectes de retroactivitat no podia ésser, si hi havia l'ordre fonamentada de suspensió. Aleshores, per què? Per ordre governativa, i això era l'ofici. Una cosa que també precisa aquesta ordre governativa; el dia abans de celebrar-se les eleccions la Junta provincial del Cens electoral de Girona, enviava un ofici al Jutge municipal concebut en els següents termes: «Éssent Begudà un dels pobles on han de celebrar-se eleccions, estrenyem no ens hagi estat enviada la llista de candidats i esperem ho fareu tot seguit.»

Sembla que la Junta provincial del Cens electoral hauria de saber que aquelles eleccions no s'havien de fer. Calgué fer una comunicació tele-

fònica denunciant l'existència de l'ordre governativa, que encara no ha tingut resposta. I bé. El senyor Conseller de Governació no fa més que reconèixer aquest caràcter governatiu de l'Ajuntament de Begudà i fer que s'hi apliqui la Llei de cessi del 25 de març. Després d'això, no sé què podrà dir el senyor Vallès i Pujals a favor dels cacs de Begudà. Jo no he de dir res més, que tots els detalls que he esmentat els tinc a la seva disposició, i altres també, si li convenen.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Els coneixia al mateix temps que la V. S.

El Sr. DOT: Perfectament. Així coincidirem.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Farreres i Duran.

El Sr. FARRERES I DURAN: Senyors Diputats: Perdoneu que hagi de molestar la vostra atenció intervenint també en aquesta discussió iniciada per la Lliga Catalana.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Ja figurava la V. S. en la llista d'aquesta interpellació, perquè havia demanat la paraula ahir o abans d'ahir.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: És que com que m'han dit que he estat objecte d'una al·lusió que no sé si era prou estratègica. Ja parlaré després.

El Sr. FARRERES I DURAN: No tinc inconvenient en cedir la paraula al senyor Simó. No obstant, procuraré no cansar l'atenció de les VV. SS. i em limitaré a una relació de fets. Realment, com va dir molt bé ahir el senyor Conseller de Governació, la qüestió de fet és el que menys interessa als nostres contraopinants de la Lliga Regionalista.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No, no; ja li contestarem.

El Sr. FARRERES I DURAN: Són paraules del senyor Vallès i Pujals. El senyor Vallès i Pujals, senyor Vidal i Guardiola, va dir cinquanta set vegades en el seu discurs...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Cinquanta vuit.

El Sr. FARRERES I DURAN: No, cinquanta set. Cal estar assabentat de les vegades que s'esmercen les paraules. Va dir cinquanta set vegades la paraula *suposició*. Després, ha de tenir en compte la V. S. que va dir, en una interrupció que jo li vaig fer — demanant-li permís, com sempre, per a usar de la paraula —, que no volia entrar en la qüestió de fet, i va ésser quan vaig advertir-li que l'altre dia el senyor Casabó, aquí, ens va dir que era la qüestió de fet el que interessava i que nosaltres ens escapàvem per la tangent, i es referia a la qüestió plantejada en el Municipi d'Ulldecona. Ara, jo podria dir igualment que les VV. SS., en aquell moment en què s'alludia al senyor Simó i Bofarull i que allegàveu que era absent de la Cambra, dient que havia fugit, quan realment no ha fugit, sinó que tot just d'haver-se fet l'al·lusió ha comparegut, jo podria allegar, després de les reiterades al·lusions al senyor Casabó, que era ell el qui havia fugit; però no he de recórrer a aquests mitjans, i em faig perfectament càrrec de què el senyor Casabó no s'ha assabentat de què en el dia d'avui parléssim d'Ulldecona, o causes serioses com la mateixa santedat del dia li ha impedit venir. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Qualsevol de

nosaltres li contestarà, senyor Farreres. Estigui tranquil.

El Sr. FARRERES I DURAN: Tindré molt de gust de compartir amb la V. S. sobre aquesta qüestió i sobre casos concrets. Potser la única cosa que podria trobar-se, fóra la de senyalar que el que s'ha fet ha estat una mica tard, perquè potser sí que era abans, en el començament de la República, que s'havia de fer una intervenció i treure tots els residus de l'antic caciquisme.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Però si ja es va fer abans de la República!

El Sr. FARRERES I DURAN: Perquè, si els sembla a les VV. SS. que han d'anar a combatre ara l'autonomia municipal en els termes en els quals entenem nosaltres l'autonomia municipal, sobre la qual varem coincidir un dia el senyor Vidal i Guardiola i el que us dirigeix la paraula — i guardo aquí una intervenció meua en la qual la V. S. tingué la gentillesa de fer acotacions dient «molt bé», «d'acord»...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: En treurem conseqüències aviat.

El Sr. FARRERES I DURAN: I si vol les treure jo. L'autonomia municipal no resta vulnerada, perquè quin instrument legal donareu als pobles on es trobin amb un Ajuntament fruit d'un moment de caciquisme que no haurà estat per l'article 29 però hi haurà hagut un cacic prou hàbil per anar a un simuacre d'eleccions? I en aquella Llei de l'article 29 no es va poder acollir aquest Ajuntament, trobant-nos aleshores en aquell Ajuntament una minoria antirepublicana d'accelerats, i que són amics de les VV. SS., que es creuen que en aquell poble poden aixecar bandera per a desfer la República i l'obra del Govern; això, realment, ens hauria de fer riure i no fóra un perill per al règim, però no podem nosaltres riure, demòcrates com som, en l'aspecte de què resten vulnerats els drets civils dels habitants d'aquell Municipi, on quatre senyors fan el que els hi dona la gana.

Jo podria ara sentar tesi, doctrina sobre aquesta qüestió, però vull anar als casos concrets sense defugir d'entrar-hi quan les VV. SS. vulguin entrar-hi, car estem aquesta vegada, com sempre, però potser més que mai, en un terreny prou ferm per a discutir, podent afirmar que el que s'està fent són mesures d'higiene social...

El Sr. VALLS I TAVERNER: Així, és el Departament de Sanitat?

El Sr. FARRERES I DURAN: No cal el Departament de Sanitat, perquè hi ha també aquest aspecte de nafres morals que afecten a aquest poble, on els vostres amics...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: I la V. S. és l'autoritat per a definir-les.

El Sr. FARRERES I DURAN: Sí, amb tota l'autoritat dels sufragis que m'han dut aquí.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ja en parlarem de les nafres.

El Sr. FARRERES I DURAN: Jo celebrego que la V. S. comenci a adoptar aquell procediment de què quan no troben un argument, quan troben que l'adversari trepitja terreny ferm, adopten el sistema peregrí de perdonar la vida somrient. Ja m'agrada que comencin així. Senyal que tenim raó. (*Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. BATTESTINI: La processó va per dintre.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Mentre no poguem parlar, anirà per dintre, senyor Battestini.

El Sr. FARRERES I DURAN: A mi em plau molt també veure com molt sovint d'uen les VV. SS.: «Ja en parlarem», perquè repassant el DIARI DE SESSIONS es troba moltes vegades aquesta paraula a la vostra boca, en plantejar una qüestió, i després sembla que ve el moment oportú i no us recordeu d'aquella qüestió, heu perdut la memòria com per art d'encantament i d'aquella qüestió de la qual havíeu de parlar, no en parleu. Jo celebrego que s'hagi plantejat aquesta qüestió, i no us cansaré avui ni a vosaltres ni als meus companys per tal d'anar a discutir doctrines tan ben defensades pel meu il·lustre amic, el Conseller de Governació. Entraré, per tant, en els punts concrets i parlaré d'Uldecona. Podria parlar d'altres Ajuntaments, però no és el meu deure essencial, perquè altres Diputats han demanat la paraula, i suposo que és perquè es consideren més representants d'aquells indrets concrets, encara que tots ho som de Catalunya.

Jo vaig portar a aquesta Cambra el problema d'Uldecona i no el vaig portar per caprici: ni per què sí, sinó perquè creia que ja no podia durar més el que passava en aquell poble, i crec que les VV. SS. no s'aixecaran aquí a defensar cada un dels extrems que jo explicaré referents als seus amics d'Uldecona, perquè tinc un alt concepte de l'honorabilitat de les VV. SS. per a no creure que vulguin enfangar-se en aquell terreny. Les VV. SS. podran per fórmula política fer un vestit que vagi bé als vostres amics i semblar que els defenseu, però entrar en el fons de la immoralitat, en el fons de les irregularitats administratives de la pila de *xanxulls* — permeteu-me que ho digui així, àdhuc amb aquesta paraula incorrecta — fets en aquell poble, les VV. SS. no ho faran. En definitiva, us conec prou per a creure que quan eludia al cas de Cardona l'altre dia el meu distingit amic senyor Duran i Ventosa...

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo no tinc res que veure amb el de Cardona.

El Sr. FARRERES I DURAN: Us fa honor el que no tingueu res que veure amb els vostres amics de Cardona. Jo vaig dir l'altre dia en parlar d'aquesta qüestió, referint-me als dirigents de la política de Cardona, que, en entrar al vostre despatx, vosaltres mateixos us havíeu de cordar l'americana. I aquesta frase gràfica revela ja tot allò que podran dir els meus amics parlant de Cardona i que podré dir jo mateix si ningú no en parla, i tindré molt gust encara que em mogui concretament en el cas d'Uldecona. Consti que jo no parlaré de qüestions que no conegui prou documentalment, unes vegades en forma d'actes notariais, altres vegades en forma d'estatuts publicats, altres vegades amb periòdics, periòdics, no dels nostres amics, periòdics d'altres Partits polítics, que si alguna cosa tenen que fer en aquell poble, no és mantenir la nostra política, sinó al contrari, combatre-la, però han de reconèixer també allò que fan els amics de les VV. SS.

En primer lloc, hi ha el problema de l'aspecte

polític d'aquell poble, de l'actuació dels amics de les VV. SS. i del cèlebre cacic Nofre, el qual fou condecorat en el temps de la Dictadura pels seus mereixements, i que després va fer unes aproximacions per a poder entrar a l'Esquerra Republicana, on no va entrar perquè no hi cabia; va intentar fer una mena de conxorxa amb els radicals i a darrera hora vosaltres el vàreu admetre, creant un Jordà especial per ell sol.

El Sr. BATTESTINI: A la Lliga hi cap tothom.

El Sr. VALLS I TAVERNER: I pot sortir-ne tothom.

El Sr. FARRERES I DURAN: Tota la gent que quan encara no tenia ús de raó, el seu catalanisme l'havia dut a la Joventut Nacionalista, en arribar a l'ús de raó és molt lògic que no vagi a la Lliga.

El Sr. VALLS I TAVERNER: De vegades hi van als quaranta anys!

El Sr. FARRERES I DURAN: O als vint-i-dos, funden grups més avançats.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Us felicito; si que sou jove.

El Sr. FARRERES I DURAN: No parlo d'ara. En el temps de la Joventut Nacionalista, la V. S. (*Dirigint-se al senyor Valls i Taverner.*) no subscribia plenament el programa de la Lliga, (*Rumors i rialles.*) perquè consta documentalment en el periòdic *Joventut*, i quan Joventut Nacionalista recolzava la V. S. era perquè no representava el matís dels altres senyors de la Lliga, a Manresa.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Això ho deien vostès!

El Sr. FARRERES I DURAN: I la V. S. no ho desmentia. Es quan la V. S. parlava amb l'aplaudiment nostre del concepte que li mereixia aquelles gestes del Bruch i tota la gent d'aquell Casal Regionalista de Manresa feia el senyal de la creu i es persignava esfereïda i la Joventut aplaudia la V. S. sabent que la posició més nacionalista era la vostra.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ¿I si tornéssim a Ulldacona? (*Rialles.*)

El Sr. FARRERES I DURAN: Sí, tornem a Ulldacona. Serà molt millor que no ens moguem, encara que també trepitjava terreny ferm ara, i us dol.

Aleshores, els primers greuges que sofrí el règim, millor dit, que s'intentaren, però, naturalment, aquells greuges que els cacics d'Ulldacona volien inferir al règim no arribaven a la República, però arribava, naturalment, a la gent que veien que en aquells moments en què la República ja era un fet que l'autonomia de Catalunya ja marxava, que aleshores ells encara havien d'estar supeditats a aquell concepte anti-catalanista, anti-republicà, dels cacics d'Ulldacona, d'aquells que, en un moment donat, en una festa republicana a la Casa de la Vila, es negaven a hissar la bandera de la República. Podien, si haguessin estat nacionalistes, hissar la bandera catalana, que per a nosaltres, bons catalanistes i bons republicans, també podia representar dignament la bandera del que esperem que sigui un dia la Federació d'Espanya. Però no, ni l'una ni l'altra! Ells eren enemics del règim, com continuen essent enemics de l'autonomia.

No solament això, sinó que el 14 d'abril, quan els

veritables republicans d'Ulldacona anaren a demanar a l'Ajuntament que si l'Ajuntament no volia associar-se a la festa, almenys en donés mostres exteriors i els deixés manifestar-se, solament s'hi negà l'Ajuntament, sinó que prohibí que dintre dels locals de les entitats republicanes, dintre de l'orfeó mateix, entitat que no pertany a cap partit, on hi ha republicans de totes les tendències, que és una entitat purament catalanista i cultural, es pogués celebrar una festa. Hi hagué aquesta persecució sistemàtica de tot allò que vol dir republicanisme i catalanisme, i, en definitiva, això ja era prou per anar a la suspensió d'aquell Ajuntament, no solament per nosaltres, republicans d'esquerra, àdhuc per vosaltres, que mai heu negat el vostre catalanisme. Es podia arribar, i s'havia d'arribar, a una suspensió.

El Sr. CONSELLER de Governació: No hi ha hagut suspensió a l'Ajuntament d'Ulldacona.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Li han sortit uns defensors que el comprometen, senyor Conseller. (*Protestes en alguns escons de la Majoria.*)

El Sr. FARRERES I DURAN: El senyor Conseller de Governació té molta raó quan diu, senyor Vallès i Pujals, que no hi ha suspensió; això demostra el criteri benèvol del senyor Conseller de Governació. Jo crec que s'havia d'anar a la suspensió de l'Ajuntament i encara més enllà. Potser nosaltres, sense la responsabilitat directe del Govern, ens embalem massa. Acato la decisió del Conseller de Governació, però a mi no m'hauria fet res, ni tampoc al poble d'Ulldacona, que s'hagués anat més enllà, i potser s'hi hauria d'anar més enllà.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Feu eleccions.

El Sr. CUNILLERA: Quan tinguem tres-cens a la Beneficència municipal que paguin quaranta o cinquanta pessetes de cèdula, aleshores també en farem nosaltres d'eleccions.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Què vol dir això?

El Sr. FARRERES I DURAN: Si l'amic Cunillera no es pot contenir en la seva justa indignació, jo no podré dir els meus arguments. (*Rialles.*) No obstant, les VV. SS. quedaran prou il·lustrats també amb els altres casos concrets que hi ha en l'ordre administratiu. En el poble d'Ulldacona s'ha inventat una mena de cosa que en diuen l'«Hermitori de la Verge de la Pietat». (*Estranyesa al banc de la Lliga.*) La paraula *Hermitori*, no la interpretin malament les VV. SS. Allà sembla, com diuen les notes — perquè no sé si arriba a ésser Estatut de la seva creació, que era per a la Beneficència municipal. Aquesta Beneficència municipal — era a la que segurament es referia el meu amic senyor Cunillera — els explicaré com funciona, i no pas perquè jo ho tingui en unes notes; és el diari *El Pueblo*, de Tortosa, diari dels amics del senyor Marcellí Domingo i no pas dels nostres amics, el qual porta, a més d'una nota discutint aquesta qüestió, la relació de les despeses inicials. Hi trobarem partides i altres partides de cigars purs i de cafès i de licors, que si es donessin als pobres que van allí, no tindríem res a dir, però és que aquells senyors, mentre els pobres mengen una senzilla escudella, amb els diners de l'Ajuntament fan els platxeris de licors, cigars, cafès, reposteria i, sobretot, sermons ben pagats pel doctor Carreres i pel doctor Farré, perquè es veu que és molt higiènic que es facin sermons mentre es menja. I ens trobem que, per tal d'afavorir aquells senyors, sobre prop de dues mil

pessetes, se'n destinen poques a la manutenció dels pobres, i moltes més per a pagar aquelles altres despeses, automòbils, platxeri, etc... (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ¿I això és un problema del Parlament?

El Sr. FARRERES I DURAN: És un problema per a veure el procediment i la conducta d'aquells senyors, amics vostres.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demà en parlarem d'això. (*Rialles.*)

Diversos Srs. DIPUTATS de la Majoria: Demà?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Si em donen la paraula, avui.

El Sr. FARRERES I DURAN: Ara bé. Hi ha una cosa més greu. ¿Em volen dir les VV. SS., ja que volen parlar de tot, em volen explicar com s'han invertit les 25,000 pessetes que s'han gastat a Ulldesona? No, si no hi seran mai ni el senyor Tallada ni el senyor Casabó, ni ningú de les VV. SS., perquè cap, ni el senyor Tallada ni el senyor Casabó voldran la més mínima responsabilitat de la pèssima administració municipal dels senyors d'Ulldesona. (*Protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ¿Vol dir la V. S. que els senyors Casabó i Tallada són uns covards?

El Sr. FARRERES I DURAN: No, al revés; jo dic que ells són prou honorables per a no poder avalar aquells procediments. (*Segueixen les protestes.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo protesto de les paraules de vostè!

El Sr. FARRERES I DURAN: ¿Vol fer el favor d'aclarir de què protesta la V. S.? (*Continuen les protestes.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano la paraula per una qüestió d'ordre. No em sembla correcte que es parli de companys absents. (*Protestes en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: La Presidència empara els Diputats absents i fins ara no s'ha proferit cap greuge contra cap senyor Diputat.

El Sr. FARRERES I DURAN: Si el parlar en palpitot és un motiu per no entendre'm, m'esforçaré en parlar més a poc a poc, però jo no he inferit cap greuge als Diputats absents.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Està bé.

El Sr. FARRERES I DURAN: No entra en les meves habituds, i m'he limitat a dir que les VV. SS. i aquells Diputats absents són prou honorables per no voler-se fer responsables d'aquella mala administració.

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: Li costa d'entendre, al senyor Vidal i Guardiola!

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No té tanta facilitat com la V. S.

El Sr. FARRERES I DURAN: Quan no es té raó costen d'entendre les coses. S'han invertit aquests diners i els camins no s'han arranjat; han desaparegut per entremig d'aquells camins no arranjats, però el Pressupost administratiu queda liquidat amb trampa. Podran portar factures acreditant que s'han pagat 25,000 pessetes per reparacions, sense haver-se realitzat cap concurs, i les

que han anat a concurs, aquells o altres són més immorals. Les que han anat als concursos, tot i havent-hi una acta notarial — que està a la disposició de la Cambra — dels que acudiren a aquest concurs, no parlem ja de les 25,000 pessetes citades, sinó el de les altres obres de sanejament, en acudir-hi els homes que no pertanyen al Partit polític del senyor Nofre, els quals foren a un aixecament de l'acta, es veu que es dona a fer els treballs al senyor Barrera, Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament, amic del senyor Nofre; un Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament, que es dona la feina de l'Ajuntament a favor seu, per a donar un negoci al seu establiment. El senyor Gil, que també es porta les factures al seu establiment dels subministraments de l'Ajuntament. El senyor Carol, que fa el mateix.

Però encara hi ha més, i deixeu-me aclarir abans el cas d'un d'aquests senyors, perquè hem de reconèixer que no tots els senyors del Partit de les VV. SS. són iguals. El senyor Carol, més hàbil, va presentar el seu dependent i en féu lliurament a nom del seu dependent, que cobra nòmines, i a aquell se li adjudica l'obra. Sempre queda una mica més dissimulat.

El Sr. SAURET: I així la juridicitat està salvada.

El Sr. FARRERES I DURAN: Però en canvi trobem que en anar al problema de les aigües... però potser abans d'entrar al problema de les aigües, serà bo que aclarim que aquests senyors als quals s'adjudicaren les obres de l'Ajuntament d'Ulldesona, resultà que mentre aquests amics nostres que havien fet abans actes notariais presentaven els comprovants de contribució, aquests altres no paguen contribució, o no n'han pagat mai, allegant que essent amics del cacic no precisa pagar contribució, majorment quan ja hi ha a la Lliga Regionalista, altres senyors que en paguen per ells. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*) La teoria que gasten és divertida. Són unes paraules d'un d'aquells senyors que diu que hi ha gent benestant de la Lliga que paga la contribució per tots i que així ells no han de pagar.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Això és el Principat de Mònaco.

El Sr. FARRERES I DURAN: Pitjor que el Principat de Mònaco, perquè allò és una cosa independent i això forma part del territori de Catalunya, i ha de rutllar dintre de les Lleis que regeixen per tot Catalunya.

I entrem en el problema de les aigües, i en aquest problema, senyors Diputats, ens trobarem que es fa un contracte. Aquí tenim un exemplar que les VV. SS. també han de tenir, i en aquest contracte, onerós per la població, una vegada signat es dona el cas que la Companyia no estava legalitzada i no existia oficialment. I l'Ajuntament no ha volgut anul·lar un contracte dintre del qual tan sols ell venia obligat a complir aquest compromís, davant d'una entelèquia i no davant d'una societat legalment constituïda. És clar que després s'hauran arreglat els papers que calguessin...

Però jo no vull cansar l'atenció de la Cambra citant casos cada un més greu que els altres. Citarem el cas que així que es comença a obrir un camí, el camí de Montsià, ens trobem en què mentre un

dia es va a passar a cobrar a tots els amics polítics de les VV. SS. el repartiment corresponent, els pocs dies s'imposa l'acció executiva als enemics polítics de les VV. SS. amb el 20 per 100 de recàrrec, perquè l'anunci no s'havia publicat amb la deguda forma, tan sols s'havia col·locat en la tauleta d'anuncis de l'Ajuntament, i és natural que ningú no ho llegís, ningú no se n'assabentés. Però el cert és que amb anterioritat, per a evitar les conseqüències que als vostres amics polítics els hauria ocasionat el no assabentar-se'n, es va passar a efectuar el cobrament a les seves mateixes cases.

I ve el problema de les aigües. I un amic de les VV. SS. té una fàbrica d'alcohol (*I no em vull ficar avui amb el contraband.*) en el camí, i aleshores no ocorreix més que deixar que aquell senyor vagi llançant les aigües, els residus de la seva fàbrica, contaminant amb detritus les aigües del proveïment de la població, per quin motiu la conducció d'aigües de fet no serveix de res, perquè les aigües que surteixen la població, o les de rec, queden infectades. Jo no vull fatigar l'atenció de tota la Cambra. Però consti que jo tinc aquí dades que m'han enviat els meus amics d'Ulldecona i altres que he recollit per la meua part. Repeteixo que no vull fatigar la Cambra, per tant no ho llegiré, quedarà de reserva; estan a la disposició de la Cambra perquè el que vulgui les llegeixi i les estudiï. En definitiva, s'ha de deixar ben sentat que si algun Ajuntament de la nostra terra havia d'ésser objecte de una sanció, la més extensa de totes, era aquest Ajuntament d'Ulldecona, perquè en aquell poble el caciquisme passava per damunt de l'administració i per damunt de la consciència dels ciutadans d'Ulldecona. Faig honor a la V. S. de creure que voldran defensar els Ajuntaments amics, amb les paraules més eloqüents i hàbils...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No, no; ni a un. A cap, els Municipis en conjunt; a cap Ajuntament en concret.

El Sr. FARRERES I DURAN: Mai qüestions concretes!

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No volem empetir la Cambra amb aquestes discussions.

El Sr. BATTESTINI: Si sou vosaltres!

El Sr. FARRERES I DURAN: Són els amics de la V. S. els que empeteixen les qüestions. Les VV. SS. volen tractar les qüestions tan sols en abstracte; mai tractar-les en concret per què no posin al descobert les immoralitats.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Les immoralitats són vostres.

El Sr. FARRERES I DURAN: Doneu-nos-en una prova, concreteu una sola prova d'immoralitat per part nostra. Costa poc llançar al vent certes paraules; el que costa és mantenir-les i provar-les com ho fem i estem disposats a fer-ho nosaltres. Tots vosaltres junts, ni en majoria ni en minoria en aquesta Cambra, sou capaços de suscriure l'actuació d'aquest caciquisme que ha fet unes obres tan immorals i que s'ha beneficiat o enriquit a expenses del poble.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: És el vostre caciquisme, el que cal evitar. (*Grans protestes en la Majoria.*)

El Sr. FARRERES I DURAN: ¿El nostre caciquisme? Digueu un sol cas i callo.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sí, doneu-nos

inspectors i anirem als vostres Ajuntaments. ¿On són les inspeccions dels vostres Ajuntaments?

El Sr. FARRERES I DURAN i diversos senyors DIPUTATS: Paraules no; cal citar fets.

El Sr. PRESIDENT: Aquest diàleg fóra antiparlamentari i no pot continuar. Té la paraula el senyor SIMÓ i BOFARULL.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Dues paraules per a veure si amb elles tirem aigua als entusiasmes que ha despertat aquesta interessant interpellació.

Dues al·lusions se m'han fet, una de caràcter genèric, per a mi la més important, i l'altra de caràcter personal. La de caràcter genèric o oficial o parlamentària, va ésser una del senyor Conseller de Governació adreçada als membres de la Comissió de Governació, i jo, que sóc l'últim, el més modest d'aquests membres, vaig demanar la paraula com la podia haver demanat un altre qualsevol dels membres de la Comissió amb més encert. Nosaltres no podem compartir les manifestacions que va fer ahir el senyor Vallès i Pujals, en la seva intervenció. Nosaltres no solament no hem trobat cap resistència ni hem tingut cap discrepància, no hem topat amb la menor dificultat en la nostra funció parlamentària, que està per damunt de la funció del Govern. Al contrari, hi ha hagut sempre una completa compenetració, la qual cosa no vol dir una unanimitat matemàtica; i sempre que la Comissió ha tingut una suggerència, sempre ha trobat la conformitat, no sols oficialment correcta, sinó fraternalment sentida, per part del Conseller de Governació. I sempre ha existit reciprocitat de conducta entre la Comissió i el Conseller. És cert que sempre ens hem mogut dintre de línies generals comuns i no nego que en la manera de resoldre qüestions de detall, poden existir apreciacions personals. Consti que no calia, a la meua manera d'entendre, molestar la Cambra dient-ho. I ara passarem a una al·lusió, que si no fos perquè el senyor Vidal i Guardiola es donaria per alludit tot seguit, ja no l'hauria feta, perquè no em fos aplicable el qualificatiu...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No, no, digui.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Bé, doncs, deixem-ho córrer, però he sentit parlar d'aigües, i això m'ha fet sentir set... (*Rialles.*) Begudà és a la *provincia* de Girona, i jo recordo aquells temps romàntics dels primers mesos de la República en què posàvem totes les nostres facultats i energies al servei públic. I va ocórrer que es varen celebrar eleccions municipals el 12 d'abril, poc grates a la Lliga en molts pobles, i en altres pobles poc grates també als Republicans.

I per veure si no es parla més de Begudà, posarem una petita bomba aquí al mig.

Jo, senyors Diputats, he d'acusar-me d'un delictu comú. (*Rialles.*) D'un delictu molt greu, però que em sembla que té molts atenuants, i aquest delictu és una falsificació, i no precisament al poble de Begudà, però tinc la immunitat parlamentària i a la vegada la consciència molt tranquil·la. (*Més rialles.*) És una falsedat civil que no arriba a criminal, i això que no sóc banquer. Es tracta del resultat de les eleccions municipals.

El Ministre de la Governació digué que els expedients electorals, en lloc d'anar a les Juntes provincials del Cens anessin als Governadors civils. Jo vaig tremolar un xic pel treball, encara que no tinc res de mandra. Vingueren els expedients i el Ministre digué que els Governadors

civils els seleccionessin, separant aquells que tinguessin protestes al seu entendre greus i els remetessin al Ministeri on el Ministre personalment els resoldria, i que els que tinguessin protestes lleus s'arxivessin. Jo els vaig estudiar, els vaig seleccionar i vaig enviar a Madrid els que em va semblar que contenien protestes de caràcter greu, i els d'aquí, els lleus, els vaig guardar en un calaix, em sembla que era en el calaix de la dreta, perquè segurament eren eleccions guanyades per les dretes, (*Rialles.*) i als pocs dies el Ministre de la Governació, sens dubte acaparat per altres afers de més urgència i transcendència, i potser un xic esverat en veure la muntanya de protestes electorals d'arreu d'Espanya, va canviar de parer i publicà una altra circular dient que tornessin als Govern Civils, i que tant els greus com els lleus fossin resolts en la forma que s'entengués convenient. En aquest interí jo anava rebent els Comitès Republicans de Girona i m'assabentava de molts pobles on hi havia hagut moltes anormalitats electorals que no havien estat objecte de protesta.

I ara ve la meua actuació republicana i revolucionària, en dir-los-hi: Feu-me unes protestes amb data 14 d'abril. I vaig anullar totes les eleccions on havien perdut els republicans. (*Rialles en tota la Cambra.*)

Jo no m'havia preocupat més de Begudà, però davant de la insistència mostrada en aquest cas, he procurat fer un xic de memòria i recordar el per què no va ésser inclosa certa protesta. La causa fou la següent: Que allà no hi havia republicans de cap mena, i que si n'hi havien dos o tres, havien tingut la covardia de no presentar la seva candidatura. De manera, senyors Diputats, que presento la «mea culpa», i espero l'absolució de la dreta i de l'esquerra. Que el senyor Dot, que entre altres molts dots té el de la persistència sobre els fets de Begudà, no es capfiqui. L'únic cas legal és el de Begudà, i la protesta no es va resoldre perquè va arribar tard. (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Arnaú.

El Sr. ARNAU: Senyors Diputats: Breus paraules i no per referir-me a cap cas particular. Si no hagués estat alludida la Federació de Municipis, no ho hauria fet. Després del parlament brillant que féu el senyor Selves, va ésser alludida d'una manera que va ferir la seva sensibilitat.

El senyor Vallès i Pujals, un dia que no estava jo al Parlament va dir: «Per una part la Federació de Municipis de Catalunya a la qual ens referíem en sessions passades, dient que trobàvem en ella no parcialisme, però sí tal vegada que no tenia la deguda independència, la independència que havia de tenir per a defensar la vida dels Municipis, perquè es trobava molt intervinguda per elements de l'Esquerra; per un costat, aquesta Federació de Municipis de Catalunya s'ha adreçat a la V. S. cridant-li l'atenció.»

He de dir al senyor Vallès i Pujals que la seva persistència en alludir la Federació de Municipis la considero injusta i fins insidiosa, perquè per ésser molt intervinguda per elements d'Esquerra — diu — no pot tenir una plena independència, i jo he de dir-li que precisament en el si de la Fe-

deració de Municipis, en parlar-se d'aquestes coses, individus de dintre la Federació que pertanyen al Partit de la V. S. varen tractar aquestes qüestions amb molt més comediment que el que s'ha usat des d'aquests bancs, perquè jo diré que, àdhuc un Alcalde representant del Partit de la V. S. va dir que havien rebutjat les insinuacions que havien vingut de part d'aquest banc de què es parlés de qüestions locals dintre del Parlament, i que aquell senyor Alcalde va dir que preferiria portar-ho al si de la Federació perquè amb la millor bona harmonia se'n pogués parlar amb el senyor Conseller de Governació, i no dintre del Consell de la Federació de Municipis amb el parer unànim de tots els elements que l'integren i entre els quals hi ha persones de totes les tendències polítiques.

Es va dir simplement, i aquí porto el text de la forma en què es va prendre l'acord: «Despatxats els tràmits ordinaris, el Consell va acordar fer una visita al senyor Conseller de Governació en relació a les darreres intervencions governatives en la vida dels Municipis.»

Una visita en la qual he de dir, en primer terme, al senyor Vallès i Pujals que es va patentitzar ben clarament la independència de la Federació de Municipis Catalans, i això és precisament el que dóna més força, que dintre d'aquesta independència i dels límits estrictes en què creia havia de parlar amb el senyor Conseller de Governació, com en tothora i en tot moment ha de parlar de totes les qüestions que puguin afectar a la vida dels Municipis i dels respectius consellers.

Aquesta Comissió he de dir que estava integrada pel que havia estat Alcalde de Terrassa, senyor Estranger, el de Caldes d'Estrac, i el que ara parla, i que també havia de venir-hi el senyor Lloret, de Tarragona, però que es va veure precisat a no poder-hi assistir pels temporals que llavors hi havia en aquella comarca. També he de posar de manifest que la conversa tinguda amb el senyor Conseller de Governació es desenrotllà en els termes més cordials possibles, patentitzant l'aspiració de la Federació de Municipis que unànimement es troba d'acord en apreciar la situació de la política municipal; que nosaltres no desitjàvem parlar de cap cosa determinada sinó exposar simplement el que era l'ideal i l'aspiració de la Federació de Municipis, i que el senyor Conseller de Governació ens va dir que ell participava del nostre criteri que és el que vindrà exposat i ell defensarà en la futura Llei municipal de Catalunya.

No vàrem parlar, per tant, de cap cas concret, perquè si haguéssim de parlar de coses concretes diríem que els Municipis poden fer moltes extralimitacions i per això es va limitar aquesta visita, que va ésser una visita de cortesia, com d'això en serà testimoni no solament els que estem allí dintre i representem el Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, sinó també els representants que segueixen les inspiracions de la política de les VV. SS. Aquests ho diran de la mateixa manera i es donaran per satisfets de l'actuació de la Comissió que va fer la visita, perquè dintre del si de la Federació de Municipis el que es desitja és que totes les coses es portin

de la millor manera possible, i per això aquestes visites no tenen res de particular i no són més que una prova de la relació existent entre la vida dels Municipis i els que regenten la Conselleria de Governació i totes les altres Conselleries.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat. Se suspèn la sessió per un quart d'hora.

(A les set i vint minuts es reprèn la sessió.)

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial relatiu al Projecte de Llei sobre la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu

(Es dona lectura a la redacció definitiva de l'article 9.º)

«Article 9.º De totes les incidències que resultin de l'aplicació o interpretació de la present Llei entendran les Comissions arbitral de Districte constituïdes de conformitat amb aquesta Llei.»

(Hi ha una qüestió d'ordre relativa al moment de discussió dels vots particulars i esmenes presentades a l'antic article 10 del dictamen. S'acorda que es reproduiran en discutir-se l'article 11.)

(En votació ordinària s'aprova la redacció definitiva de l'article 9.º Han votat en contra els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.)

El Sr. PRESIDENT: El senyor Secretari procedirà a la lectura de l'article 10.

(Feta la lectura, la Comissió fa observar que hi han uns errors de còpia. El senyor Conseller de Justícia i Dret dona la redacció exacta de l'article 10, que és la següent:)

«Article 10. El parcer, arrendatari, rabasser, etc., que hagi estat desposseït de les terres per ell contractades des del 14 d'abril del 1931 fins a la presentació d'aquesta Llei al Parlament, podrà demanar a la Comissió arbitral de Districte que se li retorni la terra amb les mateixes condicions del contracte anterior. La resolució de la Comissió arbitral serà executiva; tant si acorda el refús de la petició com el reintegrament a la terra contractada.»

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ventosa i Calvell té la paraula.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No sé si els senyors Diputats fins ara s'han pogut fer càrrec exactament de què és el que estem discutint i quina és la redacció definitiva. Crec que donem una prova de la bona voluntat, per part nostra, acceptant la discussió en aquesta forma que se'ns proposa.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Els companys de la V. S. li podran dir. I no crec que hàgim de fer qüestió d'una errada de còpia per part del mecanògraf, el qual no assistia a la reunió.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Perdoni, senyor Conseller de Justícia i Dret, però és que l'error està en tota la redacció de l'article, redacció de tal manera confosa i estranya que es difícil arribar a entendre quin és l'acord de la Comissió pels Diputats que han assistit a la seva reunió. Però, en fi, amb aquella bona voluntat necessària per a no crear dificultats d'ordre reglamentari, nosaltres examinarem aquest article i ho farem molt breument, perquè ni en la redacció que es proposava abans ni en la redac-

ció que ha anat llegint el senyor Conseller de Justícia i Dret, em sembla que hi hagi una disposició que nosaltres hàgim de discutir a fons i respecte de la qual hàgim de presentar esmenes de cap classe; perquè nosaltres entenem que la disposició és de tal naturalesa, que no té esmena ni discussió, com no s'admeten les coses absurdes. Jo crec que la Comissió ha comès un greu error en deixar-se portar més endavant del pensament primitiu, que ja era molt extremat, anant a incloure una disposició en virtut de la qual resulta que les sentències executades poden deixar-se sense efecte per una resolució de la Comissió arbitral de districte. És a dir, que el senyor Conseller, que encara es diu de Justícia i Dret, i que ens deia ahir que ell era l'escut i la defensa de tota la judicatura, converteix la Comissió arbitral de districte en una espècie de Tribunal Suprem que pot rectificar les sentències dictades pels Jutges. Les rectificava en virtut de la redacció primitiva, quan hi haguessin indicis de què els Jutges haguessin comès un delict de prevaricació, dictant sentències en virtut de pressions de caràcter polític-social. En posteritat, això hauria semblat sens dubte excessivament fort de consignar-ho en l'article i és suprimir no sabem si el concepte, perquè no sabem en virtut de què les Comissions arbitral de districte poden dictar les seves resolucions, però almenys ha suprimit les paraules «sempre que resultés que les sentències havien estat dictades sota pressions polítiques i socials.»

Però així i tot, l'article resulta absolutament inacceptable, en quant al tecnicisme jurídic, perquè hi han errors de tal manera elementals com, per exemple, sempre el nom «arrendador» en lloc d'«arrendatari»; i es parla d'una pila d'altres coses, que tampoc dintre de l'ordre del Dret no tenen ni manera de justificar-se ni de presentar-se.

I finalment, no es diu al pagès que hagi estat desposseït — el senyor Conseller de Justícia i Dret estima que quan hi ha hagut una sentència, en portar-la a compliment, és desposseït el que tenia la finca —, i que ara se li retorna la finca, l'article no li diu el que passarà amb el nou conreador que hi pugui haver en la finca, com es resoldran les relacions jurídiques que com a conseqüència d'una sentència ferma s'hagi pogut crear, com es farà la indemnització dels interessos i com es resoldran els conflictes de Dret que puguin existir.

Jo dic, en presència de les disposicions d'aquest article, nosaltres no fem més que pronunciar aquestes paraules estimant que el mateix ve a constituir un compendi i un resum de tot aquell esperit anti-jurídic que ha determinat la presentació d'aquest Projecte de Llei, i com que nosaltres creiem que és millor que es presenti amb tota la seva deformitat, perquè amb aquesta deformitat resultarà que serà impossible d'aplicar-se a la pràctica, nosaltres ens abstenim de combatre'l més i de presentar esmenes, i demanem, respecte d'aquest article, votació per tal de fer constar el nostre criteri contrari.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats; ens trobem aquí amb el problema que va plantejar el senyor Tauler precisament el

primer dia que va fer ús de la paraula en aquest debat.

Deia el senyor Tauler que aquí s'han produït una sèrie de perturbacions, que després del mes de juliol de l'any 1931 hi ha hagut una pila de milers de reclamacions que han donat lloc a que en alguns casos es fes un arranjament amistós i que aquest tingués èxit; que en altres pocs casos es dictés sentència, i que en altres casos — i són els més — s'arribés al dipòsit del valor de l'arrendament o a la manca del pagament del valor d'aquest arrendament, i alguns d'aquests pocs casos que han donat lloc a una sentència, han estat seguits d'execució i llavors ha estat desposseït de la terra que conreava aquell home que es trobava en el cas d'ésser conreador. Deia el senyor Tauler que això és un episodi d'aquesta lluita entaulada, tant lamentable com ho poden ésser-ho tots els altres, però ens trobarem en què aquest serà l'únic cas que no tindrà remei, així com per tots els altres la Llei proposa un remei o altre. En conseqüència s'hauria de veure què es fa en els pocs casos en què les sentències han estat executades i no hi ha hagut ni més ni menys fonament que les demés reclamacions, i que per haver-se arribat a l'últim terme s'ha apartat de la terra al conreador.

Contestant a això, com que es proposava la nul·litat de les sentències, jo vaig dir — em sembla que aquestes eren les meves paraules — que per més que jo no trobava en la Constitució ni en l'Estatut Exterior ni Interior de Catalunya cap cosa que barrés el pas al Parlament per a obrar en contra de les sentències dictades, que malgrat això, a mi, com a professional del Dret, em produïa sempre una repugnància i veuria d'estudiar aquest cas per veure si trobàvem una solució.

Jo he hagut de mirar els antecedents que hi havia sobre això i un precedent me'l donava la Llei d'11 de setembre de l'any 1932 — crec que és d'aquesta data — en la qual es diu:

«No se podrá ejercitar la acción de deshaucio en los contratos de arrendamiento de fincas rústicas cultivadas por agricultores o labradores, cuya renta o merced anual no exceda de 1,500 pesetas, excepto cuando la demanda se funde en falta de pago del precio convenido.»

I en l'article 2.ª diu:

«La tramitación de los deshaucios incohados con anterioridad a la vigencia de esta Ley y a las providencias judiciales mandando ejecutar sentencias sobre lanzamientos quedarán en suspenso, con la excepción consignada en el artículo anterior si todavía no se hubiese cumplido en todas sus partes y el demandado continuare en la tenencia efectiva de la finca arrendada.»

De manera que hi ha sentències que queden en suspens si no es complimenten les coses que mana aquesta mateixa Llei. Tingui's també en compte això altre que consigna la mateixa Llei:

«Este precepto no será aplicable a los procedimientos que por las normas del juicio especial de deshaucio se hubiesen promovido con anterioridad al 29 de abril de 1931.»

De manera que, per una banda, veiem que les Corts d'Espanya han creat un precedent de casos en els quals no s'apliquen les sentències fermes malgrat haver estat dictades amb tots els requisits de la Llei.

Aquesta dificultat havia tractat també de resoldre-

la la Comissió Jurídica Assessora en tres dels articles dedicats a aquesta qüestió en el seu avant-projecte, i en ell també sentava el principi de què les resolucions del Parlament de Catalunya poguessin anar en contra de sentències fermes. En efecte, la Comissió deia així:

«Article 6.ª Les reclamacions judicials deduïdes anteriorment a la promulgació d'aquesta Llei, per a l'exercici de les accions civils dimanants de l'incompliment per part del conreador, o de danys causats per ell, que estinguin en tramitació, quedaran en suspens, i caducaran de dret si, dins de l'any següent a la promulgació de la present Llei, el propietari no subsisteix la reclamació formulada per altra que s'acomodi a les disposicions de l'article 2.ª»

De manera que aquí hi ha tota mena de reclamacions judicials que estiguin en tramitació, o sigui sentències no seguides d'execució. En l'article 8.ª es proposava: «Les resolucions judicials dictades abans de la promulgació d'aquesta Llei, sobre falta de lliurament de preu o de fruits per part del conreador o per danys causats per aquest, que hagin quedat fermes, però que no hagin estat executades, quedaran en suspens.

El propietari, en aquest cas, podrà sol·licitar del Jutge corresponent que es dictin les normes de pagament, d'acord amb el que disposa l'article 4.^t, amb citació del demandat, i una vegada fixades pel Jutge, podrà instar l'execució judicial.»

També es passava aquí per damunt de sentències dictades per la Justícia. En l'article 9.ª es posava: «Les accions resolutòries o de desnonament a què fa referència l'últim paràgraf de l'article 2.ª quedaran extingides per mínisteri de la Llei i sense efecte les actuacions realitzades.

Si hagués recaigut solució que no hagi estat executada en promulgar-se aquesta Llei, no produirà cap efecte.»

Es tracta sempre de sentències dictades i fermes, i no obstant, una Comissió Jurídica Assessora composta per homes il·lustres, pertanyents a la nostra professió, proposa al Parlament de Catalunya que aquestes sentències no siguin respectades.

I és que, senyors, aquí ens trobem en una revolució; aquest no és el cas d'una aplicació normal de Llei, perquè llavors tots els articles d'aquesta Llei estarien de més. Estem davant d'una revolució consumada i nosaltres tractem d'anar a un desllorigament de totes les qüestions pendents que prepari el terreny per a una Llei nova.

Jo dic — i perdoneu la pedanteria — que estem aquí en el mateix cas que, per exemple, estudia Le Roy en fer referència al que succeeix quan en el món científic es produeix un invent, quan es descobreix una veritat abans desconeguda. En els primers moments sembla que tota relació lògica està perduda i que es tracta d'una cosa sense solta ni volta i que no es lliga amb la lògica anterior. I és que en el fons hi ha una Llei nova que no estava descoberta, alguna cosa que existia en el fons d'aquella qüestió en la qual no hi havia penetrat fins aleshores la ciència; i en descobrir-se, en fer-se aquest invent, s'ha tret a flor de llum una Llei nova que després serà raonada, serà incorporada en els termes de la lògica, la qual comprendrà, no sols l'explicació de les coses antigues, sinó també aquestes altres que en el primer moment han alarmat el món de la ciència. Aquí estem en

un cas semblant: vivim dintre dels termes d'una Llei, dintre del cercle d'una Llei amb les limitacions lògiques d'una Llei, i ha vingut una revolució, que no és més ni menys que l'erupció produïda pel sentiment d'una Llei que es congriava en el si d'aquesta revolució, i aquesta Llei nova ens ha portat anticipadament, abans d'ésser promulgada, a actuacions de fet, a realitzacions que són completament contradictòries amb la Llei anterior. I nosaltres venim aquí i diem: Aquestes coses que són contra la Llei anterior, vénen a ésser el resultat d'un nou esperit de justícia que hi ha en el si d'aquesta revolució que volem tirar endavant i per això venim a consagrar aquest fet, perquè respon a una nova justícia.» (*Molt bé!, en la Majoria.*)

I vetací això. ¿Què en farem ara de voler combatre els escarafalls del senyor Ventosa i Calvell? Els escarafalls d'ell vénen d'un sentit de la realitat que no tenim nosaltres; vénen de la conformitat en una Llei que nosaltres no respectem ni volem respectar; vénen de què ell troba que la Llei antiga ja estava bé, que obeïa a un sentiment de justícia, i nosaltres trobem que totes aquestes erupcions que avui pertorben el camp de Catalunya no són el resultat ni d'un arbitri ni d'un caprici, ni d'una cosa que obeeix purament i simplement a l'ambició particular dels que l'han promogut, sinó que són el resultat d'un Llei nova que s'estava congriant en el si d'aquestes multituds treballadores i que aquesta Llei nova ha irromput amb aquests fets sobre els quals nosaltres anem a cercar una interpretació de la nova Llei. Per això, ells es queden amb els seus escarafalls, la seva indignació, i nosaltres ens quedem amb la satisfacció interior d'haver proposat una Llei nova. No hi ha més remei; hem d'estar enfront els uns dels altres. Però no cal esgarriar-se; ni jo trobo que sigui absurda la posició que han adoptat els senyors de la Lliga Catalana, puix per a ells ha estat com si fos no existent això que hem vist passar per davant nostre, perquè ells ho troben incongruent, mentre que nosaltres volem posar el nostre esperit al nivell dels fets que nosaltres mateixos hem contribuït a realitzar. (*Molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Si ha de parlar la Comissió...

El Sr. GALÉS: La Comissió se sent perfectament interpretada pel senyor Conseller.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: El senyor Coromines ha defensat aquest article que ha redactat novament ara, després de diversos intents, la Comissió; en l'últim d'ells, que m'han portat, tenint en compte l'observació que havia fet de canviar allò d'«arrendador» per «arrendatari». Després de tot això, el senyor Coromines ha defensat aquest article, defensant-ne un altre del mateix Projecte de Llei. Perquè el senyor Coromines ha citat una Llei del mes de setembre de l'any 1932 dictada de vigència general a tota Espanya, i ha esmentat el Projecte de la Comissió Jurídica Assessora. I tant en la Llei espanyola com

en el Projecte de la Comissió Jurídica Assessora no hi havia res que tingués a veure amb aquest article; perquè en aquella Llei i en el Projecte de la Comissió Jurídica Assessora hi havia disposicions per a deixar en suspens els procediments i fins les resolucions dictades sempre que no haguessin estat executades; és a dir, el mateix que diu l'article 5.º del dictamen de la Comissió que hem estat discutint i hem aprovat. Però precisament, el que fa ara, és una cosa distinta.

El senyor Coromines, que té de la revolució un concepte molt més extensiu del que se'n té en general en el Govern d'Espanya, estima que no s'ha de detenir davant de les sentències ja executades i crear unes Comissions arbitrals que erigeix en superiors jeràrquics dels Jutges; que pot anar a fer una revisió de les sentències executades, tornar a desfer tot allò que ha executat la sentència i fer reviuir el contracte anterior que havia restat ja sense efecte.

Naturalment, si pel senyor Conseller de Justícia i Dret el respecte a les sentències executades, el respecte a situacions jurídiques que neixen de les sentències executades, la jerarquia judicial i el respecte i l'administració de la Justícia són escarafalls d'aquesta Minoria, serà inútil que discutim perquè no ens arribaríem mai a entendre.

Naturalment, en els arguments que jo formulo, el senyor Coromines em contesta que això és una mena d'invent que ell ha fet per a transformar tota la concepció jurídica.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret i altres senyors DIPUTATS de la Majoria: No, no! (*Ru-mors.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Nosaltres li volem deixar la plenitud d'aquest invent, que s'hi faci gloriós i que si faci immortal: li deixem íntegrament aquest article. Nosaltres, no prou convençuts de l'eficàcia i de la conveniència d'aquest invent, esperits retardataris, votarem en contra. L'única cosa que jo li demanaria al senyor Coromines és que per a completar el seu invent i la transformació revolucionària de la Justícia, proposés també a la Cambra el variar el nom del seu Departament perquè no es digués d'ací endavant «de Justícia i Dret». (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Ni jo he parlat de cap invent fet per mi ni crec que tingui el senyor Ventosa el dret d'atribuir-me coses que jo no hagi dit, ni crec que el senyor Ventosa tampoc tingui dret a aspirar a aquesta immortalitat que em nega i a la qual no aspiro, només que per la poca traça que hagi pogut tenir d'atribuir-me un invent que jo no m'he atribuït. Em sembla que estic davant de persones que tenen memòria, i que han escoltat allò que jo he dit; i si d'un exemple que jo he exposat per a explicar un pensament, se n'han de treure aquestes conclusions, em sembla que això no està a l'altura del Parlament ni a l'altura parlamentària del senyor Ventosa i Calvell. (*Molt bé, en la Majoria.*)

Però jo vull recollir — perquè reconec que no

ho he dit abans —, recollir una manifestació que acaba de fer per a fonamentar un atac a aquest article, el senyor Ventosa i Calvell. Aquí no es diu que nosaltres anem en contra de cap sentència; no es parla de les sentències ni produïm una revisió de sentències ni parlem de respectar ni de no respectar les sentències. Aquí hi pot haver hagut sentències que tinguin una i dos i tres i quatre i cinc i deu declaracions, perquè el senyor Ventosa i Calvell és advocat i sap que en les sentències no es diu pura i simplement «això es retorna o no es retorna»; hi ha una sèrie de declaracions, i nosaltres, contra de totes aquestes declaracions no diem res; i si ho diguéssim allò, seria declarar nul·la la sentència, però això que fem aquí, no. Nosaltres aquí, el que diem, és que, a conseqüència del que sigui, des del 14 d'abril del 1931, s'han desposseït de les seves terres a uns arrendataris que les conreaven, i que si aquests, davant de la Comissió arbitral, en la qual hi entraran propietaris i treballadors, demostrin que això s'els ha fet injustament, sigui per les raons que siguin, nosaltres donem poder a aquesta Comissió arbitral perquè rehabiliti aquest contracte a fi de què tornin les terres al treballador. En quines condicions? Què en treuriem de posar-ho aquí, si no sabem nosaltres la multitud de casos i la variació de circumstàncies que es poden donar! Nosaltres confiem a la Comissió arbitral, en la qual hi hauran persones dels dos estaments i que creiem que voldran obrar a fi de bé, al què, posada davant en el cas d'una desposseïció, fixi les formes en què aquesta desposseïció ha d'ésser anul·lada.

I amb això repeteixo, nosaltres no ens fiquem amb les sentències; veiem un estat de fet davant nostre i, sigui produït pel que sigui, nosaltres el volem retornar a una millor visió de la justícia que tenim nosaltres, que no serà el senyor Ventosa i Calvell que ens la pugui treure de la nostra consciència, encara que ell no en participi. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo confesso que el senyor Coromines em produeix sempre una gran confusió. Deia el senyor Coromines: aquest article no fa referència per res a les sentències; però el senyor Coromines, que vol que recordi tant exactament les seves paraules, no recorda ell mateix les que ha pronunciat al principi explicant la gènesi d'aquest article. La gènesi d'aquest article era precisament el posar remei en els casos de sentències executades. Ens ho ha dit quan ha fet ús per primera vegada de la paraula. Doncs, llavors, alguna cosa deu tenir a veure amb les sentències.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Amb l'estat de fet que s'ha produït a conseqüència de les sentències.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Per altra banda, si no és en virtut de sentència, ¿com pot haver estat desposseït de la terra? Perquè si ha estat desposseït d'una altra manera, violentment, evidentment no és necessari que aquí es dicti aquesta disposició, perquè en totes les Lleis tenen mitjans sobers per fer-se reintegrar. Unicament l'exclusió és en el cas de què sigui en virtut d'una sentència. Ara el senyor Coromines arriba a la conclusió que — si no hagués

d'enfadar-se — li diria que completa la seva teoria de deixar vives les sentències i treure després l'efecte d'aquestes mateixes sentències.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Un efecte.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: L'únic que és el de treure la terra d'un per a donar-la a un altre. De manera que el senyor Coromines estima que les sentències segueixin intactes, però l'efecte de la sentència o sigui haver-li tret la terra i totes les conseqüències que d'aquest efecte se'n deriven poden quedar sense efecte. Us dic que, a part de les altres coses, em pensava que aquesta Llei era per a resoldre conflictes pendants. El que fareu amb això, a part de tots els greuges jurídics que us hem assenyalat, el que fareu amb això serà anar a crear encara conflictes nous que no podran tenir solucions adequades, perquè és una Comissió arbitral, i una Comissió arbitral que tindrà un tercer que haurà de resoldre les discrepàncies que es produeixin. Ja parlarem quan arribi l'article 11 qui serà aquest tercer i les garanties que oferirà, segurament n'oferirà moltes menys de les que haurien pogut oferir i que han ofert segurament fins ara aquests funcionaris judicials que tanta desconfiança i recel mereixen per part del senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: No he parlat de desconfiança en els funcionaris de la Justícia. No, senyors; demano que tots es fixin en les paraules que es diguin. Estic aquí, i ho vaig dir ahir, per a defensar la independència dels Jutges i de la funció judicial i per ésser l'escut dels homes que dictin sentències, i, precisament perquè m'ha semblat que hi havien unes paraules que podien deixar una confusió en aquest sentit, he demanat a la Comissió que les tregués, i si d'això se'n treu la conclusió de què he volgut injuriar els funcionaris que han d'administrar justícia, em penso que es treu una conclusió que fins en termes parlamentaris és indeguda.

El Sr. COMORERA: Això dels Jutges ho diem nosaltres.

El Sr. FRONJOSA: Ho diem perquè ens ho pensem.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: En definitiva, senyor Ventosa i Calvell, la V. S. ja m'entén.

El Sr. TRIES DE BES: Tots, tots!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Ja sap que una cosa és anar contra una sentència i ficar-se contra els formulismes jurídics i una altra cosa és trobar un estat de fet que hauria estat produït si vol, per una sentència, i anar contra aquest estat de fet.

El Sr. TRIES DE BES: Estat de dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Un estat de fet.

El Sr. TRIES DE BES: De dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: La sentència queda amb totes les seves declaracions...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Li deixarà les declaracions i li treurà la terra!

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Ens trobem amb un estat de fet contra el qual nosal-

tres reobrem i no ens fiquem en si la sentència ha estat ben dictada o no. (*Rumors.*)

El Sr. PRESIDENT: Per discutit l'article. Va a procedir-se a la votació de la redacció definitiva de l'article 10.

El Sr. COMORERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: És per a explicar el vot?

El Sr. COMORERA: És que amb la confusió que hi hagut en començar la discussió d'aquest article ha passat per alt a la Mesa que hi havia un vot particular de la Minoria Socialista. No tinc cap interès en què ara es llegeixi.

El Sr. PRESIDENT: Hein quedat que es llegiria en l'article 11.

El Sr. COMORERA: Amb el canvi de numeració aquest vot particular corresponia ara a l'article 10.

El Sr. PRESIDENT: Amb la nova redacció de l'article, no hi ha cap vot particular. La V. S. té la paraula.

El Sr. COMORERA: Volia dir, senzillament, que nosaltres no mantenim aquest vot particular, perquè tot allò que nosaltres demanàvem ha estat incorporat en el nou article, i com nosaltres ens sentim plenament interpretats i satisfets pel redactat del nou article, nosaltres votarem a favor amb tota tranquil·litat de consciència perquè tenim la certesa de què és un dels articles més justos que ha fet la Comissió, doncs aquest article vindrà a salvar situacions de plena injustícia que s'han comès en el camp de Catalunya des de la proclamació de la República. No és un secret per a ningú que tots els homes que varen tenir el coratge d'iniciar el moviment de protesta i de revolta contra els abusos de la propietat han estat perseguits d'una manera implacable pels propietaris individualment, per les organitzacions de propietaris col·lectivament i pels Partits polítics que es recolzen damunt d'aquestes organitzacions de classe burgesa. I és per aquestes pressions de caràcter polític i social damunt tota l'estructuració jurídica que encara està en mans d'ells que varen aconseguir moltes vegades sentències injustes contra homes que cometeren l'únic delictes de rebel·lar-se contra situacions de fet abusives i de servir d'exemple als altres companys d'explotació en aquesta lluita contra la propietat i els abusos de la mateixa. De manera que aquest article és just, completament just, i per entendre-ho així i perquè posarà fi en molts casos a situacions de plena injustícia que s'han comès abans i que no s'haurien pogut cometre si l'esperit de la República s'hagués expandit per tot el camp de Catalunya, el votarem a plena consciència.

El Sr. PRESIDENT: Rest a retirat, doncs, el vot particular que la Minoria d'Unió Socialista tenia presentat a l'article 10 del dictamen.

(*Es procedeix a votació nominal de l'article 10, el qual és aprovat per 42 vots contra 8, d'acord amb la llista de votació següent:*

(*Senyors Diputats que han dit SI:*

Sr. Coromines.

Sr. Selves.

Sr. Mies.

Sr. Armendares.

Sr. Armengol.

Sr. Balart.

Sr. Bancells.

Sr. Barrera.

Sr. Battestini.

Sr. Bilbeny.

Sr. Blasi.

Sr. Bru.

Sr. Casademunt.

Sr. Cerezo.

Sr. Colldeforns.

Sr. Comas.

Sr. Companys (J.)

Sr. Cunillera.

Sr. Espanya.

Sr. Fàbrega.

Sr. Farreres.

Sr. Folc.

Sr. Galés.

Sr. Guinart.

Sr. Ibars.

Sr. Magre.

Sr. Mestres.

Sr. Rovira i Virgili.

Sr. Sellés.

Sr. Sauret.

Sr. Serra i Húnter.

Sr. Soler i Bru.

Sr. Tauler.

Sr. Torres.

Sr. Viadiu.

Sr. Comorera.

Sr. Fronjosà.

Sr. Ruiz.

Sr. Dot.

Sr. Sauret.

Sr. Gerhard.

Sr. Casanoves.

Senyors Diputats que han dit NO:

Sr. Abadal.

Sr. Carreres.

Sr. Duran i Ventosa.

Sr. Tries de Bes.

Sr. Vallès i Pujals.

Sr. Ventosa i Calvell.

Sr. Vidal i Guardiola.

Sr. Martínez i Domingo.)

(*Es procedeix a la lectura de la redacció definitiva de l'article 11.*)

«Article 11. Cada Comissió arbitral estarà composta de tres membres nomenats per "La Unió de Rabassaires" i de tres més nomenats per "L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre".

On La Unió de Rabassaires o L'Institut no facin ús d'aquesta facultat, o no tinguin delegació en el Districte, el Conseller d'Agricultura de la Generalitat podrà determinar la societat de cada estament que tindrà dret a fer la designació, però contra la resolució del Conseller les Corporacions que es consideren amb millor dret podran apellar, dintre el termini de sis dies, davant del Consell Executiu en Plé, i la resolució que aquest dicti serà ferma.

El President podrà ésser nomenat pels sis membres expressats mitjançant que hi hagi acord entre tots ells. Si no s'arribés a aquest acord unànime, serà designat pel Consell Executiu de la Generalitat.

Contra les resolucions de la Comissió arbitral de districte es podrà formular, dintre el termini de deu dies, recurs d'apellació per extralimitacions, davant el Conseller de Justícia i Dret, sense suspensió del procediment, i la resolució del Conseller serà ferma i definitiva.»

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Com hem anunciat nosaltres davant de la Comissió, convertim en vot particular per a afegir-hi aquí el que es deia en la primera redacció d'aquest article, després del President designat per la Generalitat, en cas de recusació podrà ésser recusat per acord de tres membres de la Comissió, en cas de recusació, es reuniran els sis membres sota la presidència d'un delegat del Consell Executiu, etc... Això ha estat suprimit en la nova redacció de l'article i nosaltres, com hem anunciat en la Comissió, ho sostenim com a vot particular.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: He demanat la paraula per una qüestió d'ordre. Ens ve aquí una nova redacció d'un article que transforma substancialment, modifica substancialment, la composició del mateix. En el Reglament del nostre Parlament hi ha per a tots els senyors Diputats el dret de presentar esmenes. No se'ns pot demanar a nosaltres que en l'acte, en el mateix moment de llegir un article

que acaba d'ésser novament redactat, formulem les esmenes. Jo crec que cal tenir en compte les disposicions del nostre Reglament i deixar la discussió d'aquest article per a demà, per a veure, mentre tant, si podem nosaltres presentar les esmenes que ens semblin del cas. Sinó, és impossible.

El Sr. PRESIDENT: S'havia reunit la Comissió precisament per a arribar a un acord en la redacció d'aquests articles, el 9.e, el 10 i l'11. Per tant, semblava que els vots particulars que afectaven l'article 10 passaven a l'11, tal com s'havia convingut abans.

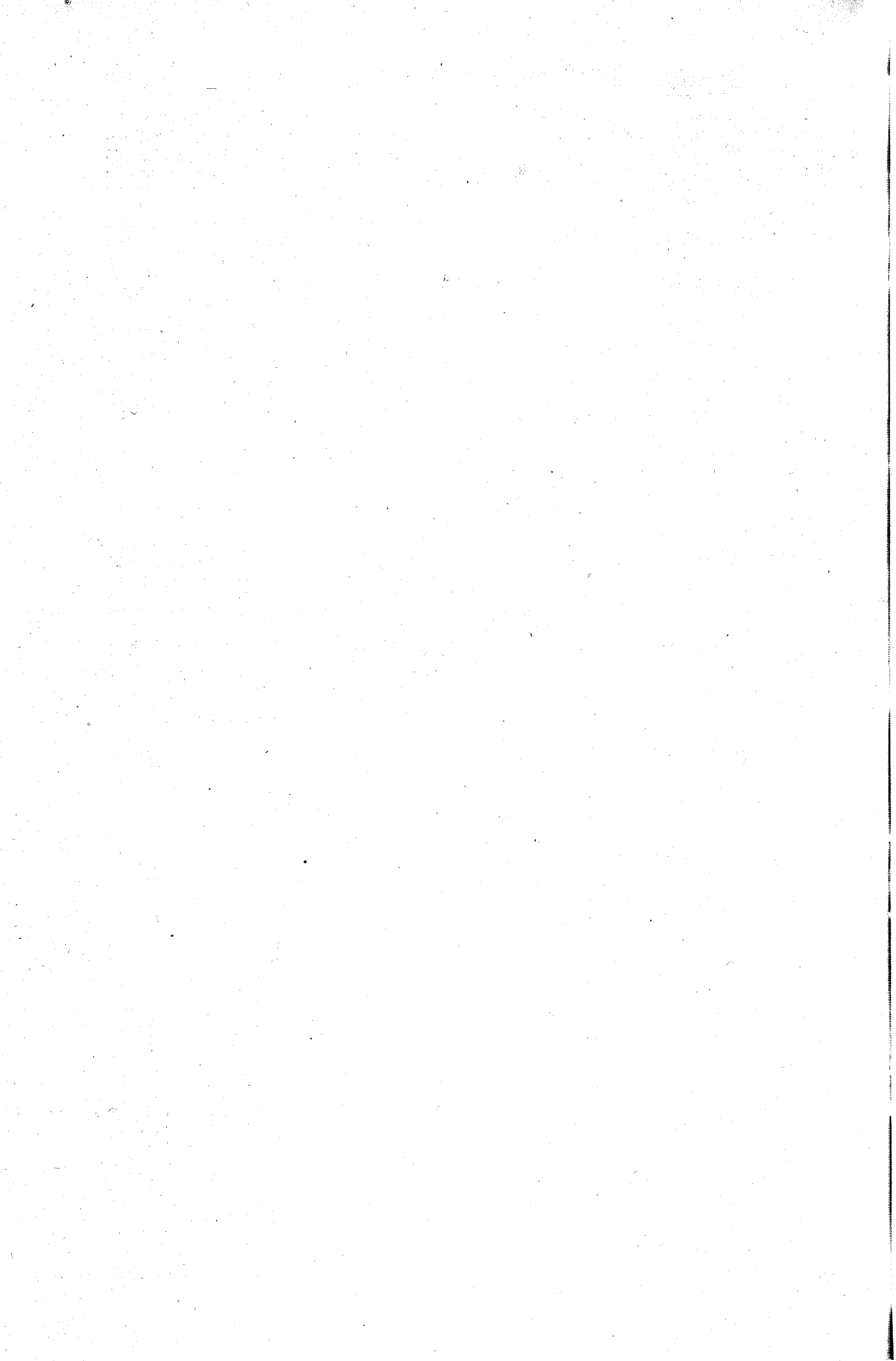
De totes maneres, per part de la Presidència, atenta sempre al Reglament, no hi ha cap inconvenient en accedir a aquest ajornament que demana el senyor Ventosa, si la Comissió no hi troba cap dificultat i la Cambra creu que s'ha de procedir així. (*Assentiment general.*) Se suspèn la discussió.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre política municipal del Govern de la Generalitat.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

(*S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit i dotze minuts de la vetlla.*)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

referent a la segregació de termes municipals

Article 1.º S'autoritza el Conseller de Governació perquè en vista de les instàncies, acords i expedients de segregació produïts pels Ajuntaments de Pedret i Marsà del terme de Vilanova de la Muga per a constituir el de Pedret-Marsà, de les entitats menors locals d'Utxafaba i Novelles del terme de Castelnou de Seana per a constituir el de Vilasana, del barri de Vallromans del terme de Montornès, per a constituir el de Vallromanès, i segregació de Mongat del Municipi de Tiana, pugui resoldre-les encara que els primitius Municipis o els que hagin de constituir-se no reuneixin el mínim de 2.000 habitants, havent-hi la conformitat dels Ajuntaments afectats i de la majoria d'electors de cadascú i de la part de termes que vulguin segregar-se si les entitats interessades reuneixen els requisits d'aquesta Llei.

Art. 2.º Per la resolució favorable dels expedients a què fa referència l'article anterior, serà precis:

Primer. Que el Municipi o Municipis de quines població o territori hagin de segregar-se als del nou, acordin les segregacions respectives, prèvia petició signada per la majoria d'electors residents en la porció que hagi de segregar-se. L'acord exigirà el vot favorable de les dues terceres parts dels Regidors que formen cada Corporació en sessió extraordinària especialment convocada.

Segon. Que la segregació no minvi la solvència dels Ajuntaments a què afecti en perjudici dels acreedors a menys que el nou Municipi es subrogui en la part corresponent dels crèdits existents contra els que hagin sofert la segregació.

Tercer. Que per causa d'aquesta, ni el nou ni l'antic Municipi manquin dels mitjans necessaris per al compliment de llurs fins.

Art. 3.º En la instància s'argumentaran convenientment els motius que serveixin de fonament a la pretenció, indicant el més concretament possible els punts per on ha de passar la línia divisòria del nou terme municipal.

A cada instància s'acompanyaran els documents següents:

Primer. Croquis o pla del terme o termes municipals que hagin d'ésser objecte de segregació, marcant en ells la línia divisòria del nou Municipi.

Segon. Justificants per a demostrar que les se-

gregacions sol·licitades no minven la solvència dels Ajuntaments a què afecten en perjudici dels acreedors, o en el seu defecte acta notarial en la qual compareguin la majoria dels veïns dels territoris segregats, compromentent el nou Municipi a subrogar-se al seu dia en la part corresponent dels crèdits existents.

Tercer. Document demostratiu de què ni el Municipi antic ni el nou hauran de mancar dels mitjans necessaris per al compliment dels seus fins.

Quart. Projecte de divisió de béns, aprofitaments, usos públics i crèdits, entre l'antic i el nou Ajuntament i avenç de l'estipulació que hagi de pactar-se entre ambdues parts respecte a drets i interessos que no estiguin ben delimitats, a fi d'evitar conflictes posteriors entre els Municipis corresponents.

Cinquè. Designació de persona o persones que hagin de formar part de la Comissió encarregada de constituir el nou Ajuntament.

Sisè. Certificació del Secretari expressiva dels béns, aprofitaments i drets comunals que corresponguin al Municipi objecte de la segregació, així com dels que pertanyin exclusivament al veïnatge de la part de quina segregació es tracta.

Setè. Certificació expedida pel Secretari del nombre d'electors, veïns i habitants del terme municipal i de la porció que s'intenti segregar.

Vuitè. Certificació de Secretaria, amb el vist i plau de l'Alcalde, estesa al final de les signatures que subscriuen la sol·licitud fent constar que els signants figuren en el padró de veïns.

Novè. Nom que es projecta donar al nou Municipi i població en què hagi de residir la capitalitat en el seu cas.

Presentades les instàncies en els Ajuntaments respectius, es convocarà pel o pels Alcaldes a sessió extraordinària, a fi de què dintre del mes següent a l'entrada de la instància a l'Ajuntament hagin adoptat acord les Corporacions.

En tots els casos s'assenyalaran les noves demarcacions i es farà la divisió que els béns, aprofitaments, usos públics i crèdits, sense perjudici dels drets de propietat i servituds públiques existents.

Art. 4.º Aquesta Llei sols restarà en vigència fins a la promulgació de la Llei municipal de Catalunya.

Palau del Parlament, 15 de juny del 1933.

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO